

UZASADNIENIE

Głównym celem projektu ustawy o zdrowiu zwierząt jest wprowadzenie do polskiego porządku prawnego rozwiązań służących stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniającego i uchylającego niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz. Urz. UE L 84 z 31.03.2016, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) 2016/429”

Od 21 kwietnia 2021 r. zagadnienie szeroko rozumianego zwalczania chorób zwierząt, w tym ich likwidacji i zapobiegania rozprzestrzenianiu się, rejestracji podmiotów i zakładów oraz zatwierdzania zakładów zajmujących się utrzymywaniem zwierząt i produktami, a także warunki przemieszczania i przywozu zwierząt i produktów w zakresie istotnym z punktu widzenia zwalczania chorób zwierząt, są regulowane przepisami rozporządzenia (UE) 2016/429.

Powyższe rozporządzenie jest bezpośrednio stosowane w polskim porządku prawnym, niemniej jednak wymaga wprowadzenia na poziomie krajowym odpowiednich regulacji, które w szczególności określą kompetencje poszczególnych krajowych organów zaangażowanych w nadzór nad zdrowiem zwierząt oraz odpowiedzialnych za zwalczanie chorób zwierząt, a także sankcje za naruszenie przepisów rozporządzenia (UE) 2016/429 oraz przepisów UE wydanych na jego podstawie.

Rozporządzenie (UE) 2016/429 uchyla kilkadziesiąt dyrektyw i decyzji regulujących uprzednio szeroko pojęte zwalczanie chorób zwierząt ujednolicając ich postanowienia w jednym akcie o charakterze podstawowym oraz w szeregu aktów delegowanych i wykonawczych uzupełniających jego przepisy. Koncepcją nowego Prawa o zdrowiu zwierząt jest przy tym związanie jego postanowieniami wszystkich państw członkowskich UE w całości tak, aby jego zasady były wdrażane na terytorium UE, co do zasady, w analogiczny sposób.

Z uwagi na fakt, że do tej pory postanowienia uchylonych dyrektyw i decyzji zostały zaimplementowane ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1075) oraz aktami wykonawczymi wydanymi na jej podstawie, konieczne jest odpowiednie dostosowanie tego aktu prawnego do nowych rozwiązań unijnych.

Zakres zmian, z uwagi na rozległy charakter, wymaga przy tym uchylecia większości przepisów obowiązującej ustawy i zastąpienia jej nowym aktem prawnym – o charakterze ustawowym, również z tego powodu, że odmienne są zasady dotyczące transpozycji decyzji i

dyrektyw od wykonywania w polskim porządku prawnym rozporządzeń unijnych, które mają zasięg ogólny i są bezpośrednio stosowane.

Poza zmianami wynikającymi z rozporządzenia (UE) 2016/429 projektowana ustawa, tak jak ustawa częściowo uchylana, obejmie swym zakresem postanowienia:

- 1) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającego zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii (Dz. Urz. WE L 147 z 31.05.2001, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 32, str. 289, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 999/2001”;
- 2) rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność (Dz. Urz. UE L 325 z 12.12.2003, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 41, str. 75, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2160/2003”;
- 3) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1069/2009”,
oraz będzie aktem transponującym postanowienia dyrektywy 2003/99/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie monitorowania chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych, zmieniającej decyzję Rady 90/424/EWG i uchylającej dyrektywę Rady 92/117/EWG (Dz. Urz. UE L 325 z 12.12.2003, str. 31 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 41, str. 344, z późn. zm.), zwanego dalej „dyrektywą 2003/99/WE”,

przy czym, przepisy implementujące rozporządzenia: (WE) 999/2001, (WE) nr 2160/2003, (WE) nr 1069/2009 oraz transponujące postanowienia dyrektywy 2003/99/WE nie ulegną zasadniczej zmianie.

Projekt ustawy o zdrowiu zwierząt określa w szczególności:

- 1) właściwość krajowych organów w zakresie ochrony zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zwierząt;

2) zasady szeroko pojętego zwalczania chorób zwierząt w zakresie nieuregulowanym w przepisach unijnych rozporządzeń (Rozdział 2 projektu ustawy), w tym odszkodowań przyznawanych w związku ze zwalczaniem chorób zwierząt (art. 45–48 projektu ustawy);

3) krajowych rozwiązań podejmowanych w ramach zwalczania chorób zwierząt w odniesieniu do zwierząt dzikich (art. 31–35 projektu ustawy);

4) sankcje za naruszenie projektowanych przepisów, w tym rozporządzenia (UE) 2016/429 i przepisów UE wydanych na jego podstawie (art. 98–102).

Postanowienia rozporządzenia (UE) 2016/429 odnoszące się do laboratoriów do spraw zdrowia zwierząt oraz krajowych banków antygenów, szczepionek i odczynników diagnostycznych, a także identyfikacji i rejestracji zwierząt są objęte regulacjami odrębnych ustaw, w tym ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 12) oraz ustawą z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1815).

Projektowana ustawa, w zakresie, w jakim rozporządzenie (UE) 2016/429 pozostawia państwom członkowskim swobodę do wprowadzenia dodatkowych krajowych regulacji, upoważnia ministra właściwego do spraw rolnictwa w drodze rozporządzenia do:

- 1) określenia dodatkowych lub bardziej rygorystyczny obowiązków podmiotów w zakresie zdrowia zwierząt, w tym powiadamiania o podejrzeniu choroby, nadzoru nad zdrowiem zwierząt (art. 7 i 10 projektu ustawy);
- 2) określenia krajowych środków stosowanych w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia u zwierząt choroby z kat. C na obszarach nieobjętych programem likwidacji takiej choroby oraz choroby kat. D lub E innej niż choroba kat. A–C, choroby niewymienionej w wykazie stwarzającej istotne ryzyko dla zdrowia zwierząt (art. 39 projektu ustawy);
- 3) zwolnienia z obowiązku rejestracji niektórych podmiotów lub zakładów, a także zwolnienia z obowiązku wystąpienia z wnioskiem o zatwierdzenie, określenia dodatkowych obowiązków w zakresie rejestracji, zatwierdzania, prowadzenia dokumentacji i rejestrów, określenia innych rodzajów zakładów lub podmiotów podlegających rejestracji (art. 70 projektu ustawy).

Zgodnie z projektowaną regulacją zadania z zakresu szeroko pojętego zwalczania chorób zwierząt wykonywane będą, tak jak do tej pory, przez organy Inspekcji Weterynaryjnej.

Układ projektowanej ustawy odpowiada układowi przepisów rozporządzenia (UE) 2016/429, co sprzyja spójności projektowanych regulacji z przepisami rozporządzenia (UE) 2016/429 i ułatwi ich stosowanie.

Rozdział 1 Przepisy ogólne

W rozdziale określono zakres spraw uregulowanych projektowaną ustawą, w tym:

- 1) definicje użytych w niej pojęć, odwołujące się do terminów stosowanych w ww. rozporządzeniach i dyrektywie. Rozwiązanie to ma na celu zapewnienie zgodności terminologii przepisów krajowych z terminologią przepisów Unii Europejskiej (art. 2 projektu ustawy);
- 2) wskazanie powiatowego lekarza weterynarii jako właściwego organu w rozumieniu wymienionych na wstępie rozporządzeń unijnych (art. 4 projektu ustawy) oraz Głównego Lekarza Weterynarii w zakresie wykonywania niektórych obowiązków państwa członkowskiego UE lub właściwego organu (art. 5 projektu ustawy).

Rozdział 2 Zapobieganie chorobom i zwalczanie chorób

W związku z tym, że rozporządzenie (UE) 2016/429 przejmując postanowienia dyrektyw odnoszące się do zwalczania chorób zwierząt określa wykaz chorób z ich kategoryzacją oraz wykaz gatunków zwierząt, dla których na poziomie UE zostały ustanowione zharmonizowane, jednolite sposoby postępowania, zasady nadzoru nad zdrowiem zwierząt, środki zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób, likwidacji chorób, w szczególności chorób kat. A, projektowane przepisy niniejszego rozdziału wskazują tylko sposób:

1. realizacji obowiązków podmiotów i innych osób fizycznych lub prawnych wynikających bezpośrednio z rozporządzenia (UE) 2016/429, w tym przekazywania powiatowemu lekarzowi weterynarii informacji o możliwości wystąpienia choroby (art. 10 projektu ustawy);
2. wprowadzenia środków przy podejrzeniu lub stwierdzeniu choroby kat. A, kat. B, kat. C, przez powiatowego lekarza weterynarii, wojewodę, granicznego lekarza weterynarii oraz ministra właściwego do spraw rolnictwa (art. 25, 27–29, 37 projektu ustawy).

Powiatowy lekarz weterynarii, tak jak dotychczas, w razie podejrzenia lub stwierdzenia choroby zwierząt, będzie wprowadzał środki, w tym bezpośrednio wskazane w rozporządzeniu (UE) 2016/429 oraz w przepisach UE wydanych na jego podstawie w drodze decyzji administracyjnej lub w drodze rozporządzenia – aktu prawa miejscowego (art. 25 i art. 27 projektu ustawy).

Identycznie, jak dotychczas, w sytuacji, gdy wymagane jest wprowadzenie ograniczeń na obszarze:

- przekraczającym obszar właściwości powiatowego lekarza weterynarii, wojewoda na wniosek wojewódzkiego lekarza weterynarii, ustanowienia taki

obszar w drodze rozporządzenia – aktu prawa miejscowego (art. 28 projektu ustawy),

- przekraczającym obszar województwa, minister właściwy do spraw rolnictwa, w zależności od sytuacji, może wprowadzić - w drodze rozporządzenia – ograniczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub też wprowadzić podział kraju na obszary objęte ograniczeniami (art. 29 projektu ustawy).
3. przygotowania i aktualizacji planów gotowości oraz przeprowadzania ćwiczeń symulacyjnych (art. 23 projektu ustawy), który odpowiada przepisom dotychczasowym, tj. art. 54 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
 4. opracowania i realizacji programów likwidacji, kontroli lub monitorowania chorób zwierząt (art. 15 projektu ustawy). Dodatkowo, z uwagi na zmianę w stosunku do obowiązującego sposobu wprowadzania do realizacji ww. programów konieczne było wprowadzenie w projektowanej ustawie katalogu obowiązków dla podmiotów, które będą niezbędne do realizacji ww. programów (art. 20).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, zatwierdzone przez Komisję Europejską (KE) programy zwalczania poszczególnych chorób zwierząt były wprowadzane do realizacji w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw rolnictwa. Z uwagi na zmianę zasad i terminów zatwierdzania przez KE przedmiotowych programów, złożony krajowy proces legislacyjny i fakt, że po ich zatwierdzeniu nie powinny być wprowadzane do nich zmiany oraz konieczność realizacji programów w sposób ciągły od początku roku kalendarzowego zaproponowano, aby po zatwierdzeniu programów przez KE były one zamieszczane przez Głównego Lekarza Weterynarii na stronie internetowej administrowanej przez Główny Inspektorat Weterynarii, a komunikaty o ich zatwierdzeniu był ogłaszane w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw rolnictwa.

W związku z tym zaistniała konieczność określenia w przepisach ustawy katalogu obowiązków dla podmiotów niezbędnych do realizacji programów zwalczania, które minister właściwy do spraw rolnictwa, w zależności od choroby, gatunku i kategorii zwierząt uszczegółowi w drodze rozporządzenia (art. 20 ust. 2);

5. opracowania nadzoru, o którym mowa w art. 26 rozporządzenia (UE) 2016/429 w oparciu o przyjętą koncepcję w odniesieniu do umieszczonych w wykazie i nowo występujących chorób, w szczególności w celu oceny lub utrzymania statusu obszaru wolnego od danej choroby oraz w związku z przemieszczaniem zwierząt (art. 13

projektu ustawy). Projektowane rozwiązanie uwzględnia między innymi dotychczasowe regulacje odnoszące się do przeprowadzania badań kontrolnych zakażeń zwierząt w celu oceny stanu epizootycznego (art. 58 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt);

6. tryb przekazywania informacji o chorobach (art. 11 projektu ustawy), który odpowiada sposobowi i trybowi określonymu w art. 51 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Zgodnie z projektowaną ustawą, tak jak dotychczas, Główny Lekarz Weterynarii występuje z wnioskiem do Komisji Europejskiej o uznanie statusu obszaru wolnego od danej choroby oraz prowadzi i aktualizuje wykaz takich obszarów (art. 21 projektu ustaw).

Zasady szczepienia zwierząt przeciwko wściekliźnie zaproponowane w przedmiotowym projekcie ustawy (art. 44) nie uległy zmianie w stosunku do przepisów art. 56 uchylanej ustawy.

Podobnie, regulacje odnoszące się do odszkodowań (art. 45–48 projektu ustawy) pozostają w określonym zakresie niezmienione w porównaniu do regulacji ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (art. 49, art. 50). Zmiany w stosunku do obowiązujących przepisów regulujących zasady przyznawania odszkodowań wprowadzone w projekcie dotyczą, m. in. doprecyzowania okoliczności, których ujawnienie powinno skutkować odmową wypłaty odszkodowania za całe stado zwierząt oraz wprowadzenie procentowej obniżki kwoty odszkodowania w miejsce formalnej odmowy wypłaty odszkodowania za mniej istotne uchybienia w funkcjonowaniu zakładu.

Zaproponowana zmiana zasad przyznawania odszkodowania w art. 47 ust. 5 związana jest z praktyką sądową polegającą na odmowie przyznania odszkodowania ograniczoną wyłącznie do zwierząt, których dotyczy stwierdzone uchybienie.

Ujawnienie wymienionych w zaproponowanym przepisie nieprawidłowości, powinno skutkować odmową wypłaty odszkodowania za całe stado. Dodatkowo zaproponowano określenie okresu, jaki miałyby być brany pod uwagę w postępowaniu w sprawie odszkodowania z uwagi na fakt, że stanowi to powtarzający się problem dla terenowych organów Inspekcji Weterynaryjnej.

W przepisie wprowadzonym w art. 47 ust. 5 pkt 2 istotą jest poważne naruszenie przepisów o identyfikacji i rejestracji, jakim jest nielegalny obrót zwierzętami niezarejestrowanymi w bazie. Jeśli jednak posiadacz nabył takie zwierzę, lecz zgłosił zdarzenie do bazy danych, wówczas tego rodzaju zastrzona odpowiedzialność nie będzie zachodzić i wówczas znajdzie zastosowanie przepis proponowany w art. 47 ust. 6 pkt 1.

Art. 47 ust. 5 pkt 3 dotyczy naruszenia przepisów regulujących rozmnażanie zwierząt hodowlanych, w szczególności nielegalnego krycia. Z uwagi na ogólny charakter przepisów ustawowych, które stosuje się do różnych chorób zwierząt zaproponowano okres 12 miesięcy przed stwierdzeniem choroby, aby było możliwe ujawnienie skutków ewentualnego zawleczenia tą drogą choroby do zakładu.

W odniesieniu do art. 47 ust. 5 pkt 4 propozycja stanowi rozwinięcie już obowiązującej regulacji, która obecnie dotyczy tylko zwierząt. Z uwagi na objęcie przepisem licznej kategorii produktów i przedmiotów proponuje się ograniczenie okresu weryfikacji zdarzeń do 30 dni przed stwierdzeniem choroby w zakład.

Propozycja przepisu zawartego w art. 47 ust. 5 pkt 5 wynika z faktu, że od kilku lat Polska boryka się z epizootiami afrykańskiego pomoru świń oraz wysoce zjadliwej grypy ptaków i pojawiły się przypadki hodowców, u których po wygaszeniu ognisk chorób stwierdzone jest ponownie zakażenie zwierząt tymi chorobami. Może to świadczyć o niewłaściwym obchodzeniu się ze zwierzętami, lekceważeniu zasad bioasekuracji oraz niewyciąganiu wniosków z popełnianych błędów. Propozycja zakłada odmowę wypłaty odszkodowań dla szczególnie rażących przypadków „recydywy” epizootycznej, gdzie ponowne zakażenie stwierdzone jest przed upływem 6 miesięcy od poprzedniego przypadku w tym gospodarstwie.

Przepis zawarty w art. 47 ust. 6 stanowi rozwinięcie i modyfikację propozycji, dostosowaną do katalogu określonego w ust. 5, tak, aby w rezultacie oba te przepisy obejmowały całość sytuacji skutkujących odmową wypłaty odszkodowania w całości lub w części. Istotą propozycji stanowi wprowadzenie procentowej obniżki kwoty odszkodowania w miejsce formalnej odmowy wypłaty odszkodowania za mniej istotne uchybienia w funkcjonowaniu zakładu.

Obecnie obowiązujące przepisy ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt w zakresie odszkodowań są niedostatecznie precyzyjne, co często prowadzi do odmów w sytuacji, gdy uzasadnione byłoby inne rozstrzygnięcie. Jednocześnie takie decyzje są następnie podważane w sądach jako zbyt formalistyczne. Opisana sytuacja powoduje brak pewności prawa oraz rozbieżności w postępowaniu wobec podobnych przypadków.

Dodatkowo, wprowadzono zmianę procedury odwoławczej oraz postępowania sądowno-administracyjnego w sprawach dotyczących odszkodowań dla właścicieli zwierząt.

Przedmiotowa zmiana podyktowana jest potrzebą:

- przyspieszenia rozstrzygania spraw w stosunku do dotychczasowego trybu - wyroki w sprawach sądowo-administracyjnych zapadają szybciej niż w sprawach cywilnych;
- obniżenia kosztów postępowania w stosunku do trybu dotychczasowego - koszt postępowania sadowo-administracyjnego jest wielokrotnie niższy niż postępowania cywilnego - opłata od skargi jest stała i wynosi 200 zł, podczas gdy opłata od pozwu jest stosunkowa i może sięgać kilkudziesięciu tysięcy złotych;
- zracjonalizowaniem postępowania - obecnie ustalenia dokonywane w postępowaniu administracyjnym przez powiatowych lekarzy weterynarii są pomijane w postępowaniu sądowym, a wszelkie wyliczenia dotyczące odszkodowań są dokonywane na nowo przy pomocy środków dowodowych charakterystycznych dla postępowania cywilnego (opinii biegłych sądowych).

Kolejna zmiana w stosunku do obecnego stanu prawnego polega na uwzględnieniu w kwocie odszkodowania w wysokości wartości rynkowej zwierzęcia podatku VAT (wartość brutto) w przypadku rolników ryczałtowych (art. 45 ust. 3 projektu).

Uwzględnienie kwot brutto eliminuje niepewność co do obliczania odszkodowania w przypadku rolników ryczałtowych w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2004 r. poz. 361, 852, 1473 i 1721) i pokrywa wszystkie związane z tym koszty, w tym potencjalne podatki.

W art. 53 ust. 5–9 projektowanej ustawy wprowadzono przepisy, które służą wykonaniu zobowiązań wynikających z Europejskiego Zielonego Ładu i Strategii od pola do stołu, które wskazują, jako cel do osiągnięcia do 2030 r., zmniejszenie na poziomie Unii Europejskiej o 50% stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych dla zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych i w dziedzinie akwakultury.

W lipcu 2022 r. Komisja Europejska wraz z państwami członkowskimi uznała oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe za jedno z najpoważniejszych zagrożeń dla zdrowia w UE.

W Zaleceniach Rady w sprawie intensyfikacji działań w zakresie zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe w ramach podejścia „Jedno zdrowie” (2023/C 220/01) Rada zachęca państwa członkowskie do ustanowienia do dnia 14 czerwca 2024 r. oraz do regularnego aktualizowania i wdrażania krajowych planów działania na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe opartych na podejściu „Jedno zdrowie”. Krajowy plan działania na rzecz ograniczenia ryzyka dla zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego związanego

ze stosowaniem środków przeciwdrobnoustrojowych w medycynie weterynaryjnej, o którym mowa w ww. przepisach stanowi jeden z elementów zmierzających do realizacji tego zalecenia.

W rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 1 czerwca 2023 r. w sprawie działań UE na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe (2023/2703(RSP)) Parlament Europejski wzywa państwa członkowskie m.in. do wprowadzenia, opublikowania i wdrożenia do dnia 1 marca 2024 r. krajowego planu działania na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe opartego na podejściu „Jedno zdrowie”.

Również w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 jest mowa o przygotowaniu Programu działań w zakresie zdrowia zwierząt w celu zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe.

Rozdział 3 Rejestracja zakładów i podmiotów oraz zatwierdzanie zakładów

Obowiązki podmiotów odpowiedzialnych za zakłady, przewoźników, podmiotów zajmujących się gromadzeniem zwierząt w zakresie rejestracji, zatwierdzania, prowadzenia dokumentacji, a także rodzaje zakładów objęte obowiązkiem rejestracji albo zatwierdzenia wynikają bezpośrednio z przepisów rozporządzenia (UE) 2016/429 oraz z przepisów UE wydanych na jego podstawie.

W przypadku działalności zakładów i podmiotów objętej zakresem rozporządzenia (WE) nr 1069/2009, rozszerzono zakres danych wymaganych w zgłoszeniu w celu rejestracji oraz wniosku o zatwierdzenie (art. 58 pkt 3, 4 i 6 projektu ustawy – w odniesieniu do wskazania rodzaju stosowanych produktów oraz wskazania działalności innej niż ta, o której mowa w pkt 5 tego art.).

Ponadto, zakres danych zawartych w rejestrze zakładów i podmiotów zarejestrowanych i zatwierdzonych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009 uzupełniono o dodatkowe informacje (art. 63 pkt 2, 4 i 7 projektu ustawy – w odniesieniu do działalności innej niż działalność, o której mowa w art. 63 pkt 6 projektu ustawy).

Wyszczególniono również zakres danych udostępnianych na stronie administrowanej przez Główny Inspektorat Weterynarii odnośnie informacji zamieszczonych w rejestrze zakładów i podmiotów zarejestrowanych i zatwierdzonych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009 (art. 67 ust. 2 projektu ustawy).

Projektowana regulacja wskazuje, że co do zasady organem właściwym do rejestracji i zatwierdzania oraz prowadzenia i aktualizacji rejestru, o którym mowa w art. 101 i art. 185 rozporządzenia (UE) 2016/429, jest powiatowy lekarz weterynarii. Jedynie w odniesieniu do grup zakładów akwakultury oraz kompartmentów jako właściwy organ, oprócz powiatowego

lekarza weterynarii, wskazano także wojewódzkiego lekarza weterynarii w zależności od obszaru, na którym zlokalizowana jest grupa zakładów akwakultury lub kompartment (art. 65 ust. 1 pkt 2 i 3 projektu ustawy).

Niemniej jednak należy zauważyć, że regulacje odnoszące się do grupy zakładów akwakultury zarówno w rozporządzeniu (UE) 2016/429, jak i w przepisach projektowanej ustawy odnoszą się do mięczaków wodnych i w realiach polskich aktualnie nie mają zastosowania.

Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/429 wszystkim zakładom i podmiotom oraz grupom zakładów akwakultury wpisanym do rejestrów przyznaje się numer rejestracyjny albo numer zatwierdzenia będące, zgodnie z projektowaną ustawą, weterynaryjnymi numerami identyfikacyjnymi. W związku z powyższym projektowane przepisy niniejszego rozdziału wskazują organy Inspekcji Weterynaryjnej właściwe do przyznania takich numerów oraz tryb ich przyznawania, a także upoważniają ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia sposobu ustalania tych numerów (art. 69 projektu ustawy).

Wszystkie instrumenty prawne przewidziane w projekcie ustawy, w tym także zbieranie i przetwarzanie danych, służą wykonaniu celu określonego w art. 1 ust. 2 rozporządzenia 2016/429, w którym wskazano, że jest to zapewnienie m.in.:

- poprawy zdrowia zwierząt, aby wspierać zrównoważony charakter produkcji rolnej i produkcji akwakultury w Unii Europejskiej,
- skutecznego funkcjonowania rynku wewnętrznego,
- zmniejszenia negatywnych skutków dla zdrowia zwierząt, zdrowia publicznego i środowiska, wywieranych przez niektóre choroby lub środki wprowadzane w celu zapobiegania chorobom i ich zwalczania. Zakres danych, które podmiot przekazuje w celu rejestracji albo zatwierdzenia zakładu, takich jak: numer PESEL podmiotu, a w przypadku podmiotu nieposiadającego numeru PESEL – numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, numer identyfikacji podatkowej (NIP), jeżeli numer taki został nadany, wynika z potrzeby usprawnienia pracy organów Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie prawidłowej identyfikacji podmiotów prowadzących zakłady. Jak wynika z dotychczasowych doświadczeń, sprawne wyszukiwanie w rejestrach prowadzonych przez powiatowych lekarzy weterynarii podmiotów, wykorzystując imię i nazwisko bądź nazwę podmiotu czy też adres, nastręcza często trudności.

Zamieszczenie w rejestrze niepowtarzalnego numeru ewidencyjnego PESEL, a w przypadku podmiotu nieposiadającego numeru PESEL – numeru paszportu lub innego

dokumentu potwierdzającego tożsamość, numeru identyfikacji podatkowej (NIP), jeżeli numer taki został nadany, znacznie usprawni identyfikację podmiotów nadzorowanych i pozwoli na skuteczne powiązanie danego podmiotu z działalnością prowadzoną na terenie całej Polski.

Obowiązek przekazania danych takich jak: miejsce zamieszkania podmiotu, numer telefonu, adres strony internetowej, adres poczty elektronicznej lub adres do doręczeń elektronicznych podmiotu, jeżeli podmiot je posiada, wynika z potrzeby zapewnienia sprawnej komunikacji między organem Inspekcji Weterynaryjnej i podmiotem, który prowadzi zakład. Dane te nie stanowią szczególnej kategorii danych osobowych, o której mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.), a także nie są danymi, których przekazanie wymaga dużego nakładu czasu, środków finansowych czy powoduje przedłużenie procedury.

Powyższe zakres danych jest adekwatny i odpowiedni do zapewnienia sprawnej komunikacji pomiędzy organami Inspekcji Weterynaryjnej a podmiotami prowadzącymi zakłady będące pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej np. w sytuacji konieczności niezwłocznego powiadomienia podmiotu o podejrzeniu lub stwierdzeniu w zakładzie określonej choroby zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania oraz o związanych z tym nakazach, zakazach i ograniczeniach wprowadzonych w celu zwalczania tej choroby. Nieprzekazanie podmiotom odpowiednio szybko takich informacji może być przyczyną rozprzestrzenienia się danej choroby zwierząt nie tylko na terytorium Polski, ale również na terytorium innego państwa.

Mając powyższe na uwadze konieczne jest, aby organy Inspekcji Weterynaryjnej mogły jak najszybciej i skutecznie skontaktować się z podmiotami odpowiedzialnymi za zakłady. Należy również zaznaczyć, że rozszerzenie katalogu danych, które podmioty przekazują w celu rejestracji albo zatwierdzenia zakładów, za które odpowiadają, jest zgodne z art. 269 rozporządzenia 2016/429, który stanowi, że państwa członkowskie mogą stosować na swoich terytoriach dodatkowe lub bardziej rygorystyczne środki niż te, które zostały ustanowione w tym rozporządzeniu, w odniesieniu do m.in. rejestracji, zatwierdzenia, prowadzenia dokumentacji i rejestrów określonych w części IV w tytule I w rozdziale 1 tego rozporządzenia, czyli w art. 84–107 tego rozporządzenia.

Przepisy art. 101 rozporządzenia 2016/429 stanowią podstawę do prowadzenia rejestru wszystkich zakładów i podmiotów zarejestrowanych zgodnie z art. 93 i zakładów zatwierdzonych zgodnie z art. 97 tego rozporządzenia.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej Inspekcja Weterynaryjna (IW) realizuje, w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego, zadania z zakresu ochrony zdrowia zwierząt m.in. przez:

- zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych, – badania kontrolne zakażeń zwierząt,

- monitorowanie chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz związanej z nimi oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u zwierząt, – sprawowanie nadzoru nad wprowadzaniem na rynek zwierząt.

Sposób realizacji tych zadań jest określony w przepisach rozporządzenia 2016/429. Powiatowy lekarz weterynarii, wojewódzki lekarz weterynarii, graniczny lekarz weterynarii i Główny Lekarz Weterynarii są organami tej samej inspekcji i wykonują ww. zadania w zakresie kompetencji właściwych dla danego szczebla organizacji.

W celu zapewnienia właściwej realizacji zadań ustawowo powierzonych organom IW jest niezbędne zapewnienie przepływu informacji w odpowiednim zakresie. Przekazywanie danych gromadzonych w rejestrach poszczególnych organów IW jest niezbędne m.in. w celu monitorowania przemieszczeń i sprawowania właściwego nadzoru nad zdrowiem zwierząt, a w efekcie w celu zapewnienia właściwego poziomu ochrony zdrowia publicznego.

Rozdział 4 Przemieszczanie zwierząt i materiału biologicznego w obrębie terytorium Unii

Z uwagi na konieczność usprawnienia zasad przemieszczenia zwierząt z gatunku żubr europejski (*Bison bonasus*), które ze względu na warunki ich bytowania w Polsce nie są utrzymywane przez człowieka, w przedmiotowym rozdziale wprowadzono wymagania dla takiego przemieszczania. Żubr europejski w świetle przepisów rozporządzenia 2016/429 oraz aktów delegowanych i wykonawczych wydanych na jego podstawie w zależności od warunków użytkowania, bytowania, przynależności do środowiska może być uznany przez właściwy organ jako zwierzę utrzymywane przez człowieka i wówczas będzie musiało spełnić wymagania odpowiednie dla bydła lub może zostać uznane za zwierzę dzikie.

Określenie wymagań dla potrzeb przemieszczania żubrów bytujących w siedlisku, które nie są uznane jako zwierzęta utrzymywane ma istotne znaczenie przede wszystkim dla ochrony i utrzymania tego gatunku szczególnie na arenie międzynarodowej. Wymagania określone w przepisach ustawy obejmują sposób oznakowania zwierząt, wskazują termin wykonania badań

laboratoryjnych niezbędny do wykluczenia czynników chorobotwórczych, które mają znaczenie przy przemieszczeniu tych zwierząt, a także posiadanie stosownej dokumentacji. Ustanowienie powyższych wymagań poprzedzone było konsultacjami ze środowiskiem naukowym oraz organami Inspekcji Weterynaryjnej w oparciu o zdrowie zwierząt, zasady zapobiegania chorobom, identyfikację niezbędną do nadzoru przy przemieszczaniu zwierząt, a także doświadczenie i logistykę takiego przemieszczenia.

Dodatkowo, wskazano ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia szczegółowego zakresu badań niezbędnych do przemieszczeń, sposobu oznakowania zwierząt oraz prowadzenia i przechowywania dokumentacji niezbędnej w tym zakresie.

Wymagania w odniesieniu do wszystkich przemieszczanych zwierząt lub materiału biologicznego, a także zasady przemieszczania z zakładów, obszarów oraz między państwami członkowskimi Unii Europejskiej zostały bezpośrednio określone w rozporządzeniu (UE) 2016/429.

W związku z powyższym projektowane regulacje w niniejszym rozdziale wskazują:

- 1) Głównego Lekarza Weterynarii jako organ właściwy do wydawania zgody na odstępstwa od wymagań w zakresie przemieszczania zwierząt albo materiału biologicznego, określonych w rozporządzeniu 2016/429 (art. 77 ust. 1 projektu ustawy);
- 2) ministra właściwego do spraw rolnictwa jako organ właściwy do określenia sposobu oznakowania materiału biologicznego, umożliwienia na terytorium kraju gromadzenia zwierząt na środkach transportu oraz określenia wymagania, o którym mowa w art. 199 rozporządzenia 2016/429 (art. 78 projektu ustawy).

Rozdział 5 Wprowadzanie do Unii zwierząt i materiału biologicznego

Wymagania dla przesyłek zwierząt i materiału biologicznego wprowadzanych do Unii Europejskiej regulują bezpośrednio przepisy rozporządzenia (UE) 2016/429. W związku z powyższym przepisy niniejszego rozdziału określają jedynie zasady i tryb wydawania pozwoleń na wprowadzanie na terytorium kraju, jako państwa końcowego przeznaczenia z państw trzecich lub terytoriów przesyłek zwierząt lub materiału biologicznego, dla których nie zostały określone wymagania w prawie Unii Europejskiej. Powyższa regulacja w odniesieniu do zwierząt częściowo odpowiada regulacji art. 13 ust. 4–9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

W projektowanych przepisach (art. 80 projektu ustawy), na wniosek GLW, wydłużono termin rozpatrywania wniosku o wydanie pozwolenia na przywóz zwierząt z 14 do 30 dni,

ograniczono możliwość składania takiego wniosku wyłącznie do podmiotów znajdujących się pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej, tak aby zachować możliwość kontroli zwierząt lub warunków ich utrzymania po dotarciu przesyłki do miejsca przeznaczenia oraz wprowadzono drobne zmiany w zakresie informacji, które podmiot musi zawrzeć we wniosku.

Upoważniono ministra właściwego do spraw rolnictwa (art. 79 ust. 2 projektu ustawy), tak jak dotychczas, do określenia wymagań dla wprowadzania do Rzeczypospolitej Polskiej zwierząt lub materiału biologicznego, dla których nie określono takich wymagań na poziomie unijnym. Rozporządzenie będzie dotyczyło tych gatunków zwierząt lub kategorii materiału biologicznego, których import odbywa się w regularny sposób, a każdorazowe wydawanie pozwoleń GLW stanowi znaczne obciążenie administracyjne.

Określono również przepisy (art. 80 i 81 projektu ustawy) odpowiadające regulacjom art. 13 ust. 4 i art. 13a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt dotyczące pozwoleń na przywóz oraz kontroli po przybyciu na miejsce przeznaczenia zwierząt bezkręgowych przeznaczonych do celów naukowych.

Rozdział 6 Środki nadzwyczajne

Na poziomie UE, tj. w rozporządzeniu (UE) 2016/429 oraz w wydanych na jego podstawie przepisach prawnych zostały ustanowione zharmonizowane środki nadzwyczajne stosowane w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób w sytuacjach nadzwyczajnych, w związku z tym projektowana ustawa wskazuje tylko sposób wprowadzania środków nadzwyczajnych i określonych działań oraz organy właściwe do ich wprowadzenia – w zależności od sytuacji odpowiednio: powiatowy lekarz weterynarii, wojewoda (na wniosek wojewódzkiego lekarza weterynarii), graniczny lekarz weterynarii, Główny Lekarz Weterynarii, minister właściwy do spraw rolnictwa (art. 82–88 projektu ustawy).

Rozdział 7 Produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego i produkty pochodne

W niniejszym rozdziale zamieszczono przepisy służące stosowaniu rozporządzenia (WE) 1069/2009 w zakresie wymagań dla ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych. Projektowana regulacja zasadniczo nie uległa zmianie w porównaniu do regulacji zamieszczonych w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, a dla przejrzystości oraz ułatwienia ich stosowania, oprócz przepisów dotyczących rejestracji i zatwierdzania zakładów, które umieszczono w rozdziale 3, pozostałe przepisy zostały zamieszczone w jednym rozdziale.

Rozdział 8 Przepisy o karach pieniężnych i przepisy karne

W niniejszym rozdziale zostały określone sankcje karne. W art. 98 i art. 99 projektu ustawy określono katalog czynów zagrożonych karą pieniężną nakładaną w drodze decyzji administracyjnej lub karą w formie grzywny (art. 102). W przepisach tych określono także organ właściwy do nałożenia kary (art. 100), zakres wysokości kar, który jest powiązany z wysokością przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego oraz przesłanki, na podstawie których ustalana jest wysokość kary (art. 101). Proponuje się, aby kary pieniężne były nakładane w drodze decyzji administracyjnej, ponieważ czyny wskazane w tych artykułach mogą być popełniane przez osoby fizyczne oraz przedsiębiorców niebędących osobami fizycznymi. Takie rozwiązanie było już częściowo stosowane w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt w odniesieniu do podmiotów, które nie stosowały się do zakazów, nakazów i ograniczeń wprowadzanych w ramach zwalczania chorób zwierząt. Z doświadczeń zdobytych w ciągu kilku lat od wprowadzenia powyższego rozwiązania wynika, że w określonych sytuacjach kara pieniężna jest skuteczniejszym i szybszym narzędziem egzekwowania obowiązujących regulacji. W związku z powyższym zaproponowano, aby w projektowanej regulacji zdecydowana większość kar miała charakter kar administracyjnych.

Możliwość nałożenia grzywny w drodze mandatu karnego na osoby, które nie dochowują obowiązku szczepienia psa lub zwierzęcia innego gatunku (w przypadku rozszerzenia obowiązku wykonywania szczepień na takie zwierzęta), jest środkiem adekwatnym do naruszenia i jednocześnie pozwalającym na szybkie ukaranie podmiotu bez konieczności przeprowadzania specjalnego postępowania administracyjnego rodzącego koszty po stronie Inspekcji Weterynaryjnej.

W związku z powyższym, na wniosek Głównego Lekarza Weterynarii, wprowadzono przepis, który w tym zakresie obowiązywał w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (art. 85 ust. 1a pkt 1).

Rozdział 9 Zmiany w przepisach

Zmiany przepisów określone w art. 103, art. 105, art. 106, art. 107, art. 109, art. 110, art. 1011, art. 116, art. 118, art. 119, art. 120, art. 121, art. 123, art. 124 oraz w art. 125 projektu ustawy mają charakter techniczny, wynikający ze zmiany nazewnictwa w związku z wprowadzeniem projektowanych przepisów.

1. Ustawa z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (art. 104 projektu ustawy)

Celem projektowanej zmiany ustawy z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych, jest usprawnienie działania samorządu lekarzy weterynarii, w tym usprawnienie procesu wydawania zaświadczeń o prawie wykonywania zawodu lekarza weterynarii przez okręgowe rady lekarsko-weterynaryjne, a także dyplomów lekarzom weterynarii, którzy otrzymali tytuł specjalisty przez Komisję do spraw Specjalizacji Lekarzy Weterynarii.

Zgodnie z proponowaną zmianą art. 2d ust. 3b oraz art. 3j minister właściwy do spraw rolnictwa będący emitentem dokumentów publicznych w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych będzie mógł upoważnić:

- 1) Krajową Radę Lekarsko-Weterynaryjną (KRLW) - w odniesieniu do zaświadczenia o prawie wykonywania zawodu lekarza weterynarii,

- 2) Komisję do spraw Specjalizacji Lekarzy Weterynarii – w odniesieniu do dyplomu lekarza weterynarii z tytułem specjalisty

- do realizacji w jego imieniu niektórych obowiązków emitenta, tj. zamawiania i dystrybucji blankietów ww. dokumentów publicznych oraz przekazywania informacji o wydawanych dokumentach, co w praktyce usprawni wydawanie tych dokumentów.

Powyższe rozwiązanie zaproponowano z uwagi na dotychczasową praktykę w zakresie wydawania takich zaświadczeń oraz dyplomów.

Koszty poniesione za zakup ww. blankietów, zgodnie z projektowaną regulacją, będzie pokrywał lekarz weterynarii, tak jak miało to miejsce w praktyce, przy czym koszt zakupu blankietu określi Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna art. 104 pkt 10 projektu ustawy)

Obecnie, zgodnie z ustawą z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 564.) zaświadczenia o prawie wykonywania zawodu lekarza weterynarii oraz dyplom lekarza weterynarii z tytułem specjalisty wydawane są na blankietach odpowiednio zabezpieczonych przed podrobieniem i fałszerstwem (dokument publiczny kategorii drugiej).

Ponadto, na wniosek KRLW, zostały wprowadzone zmiany polegające na:

- art. 12 ust. 1 ww. ustawy - umożliwieniu funkcjonowania organów samorządu po upływie kadencji, tj. do czasu ukonstytuowania się nowo wybranych organów.
- Obecne regulacje ustawowe nie zawierają wprost wyrażonego nakazu działania organów izb lekarsko-weterynaryjnych do czasu ukonstytuowania się nowo

- wybranych organów. Zaproponowane rozwiązanie funkcjonuje w przypadku organów innych samorządów zawodowych np. lekarzy, pielęgniarek,
- art. 14 ust. 2 - ułatwieniu realizacji zadań powierzonych samorządowi dzięki możliwości podejmowania przez samorząd uchwał za pomocą środków komunikowania się na odległość. Członkowie okręgowych rad lekarsko-weterynaryjnych zamieszkują różne miejscowości oraz pracują w różnych miejscach, co utrudnia pełnienie funkcji samorządowych w siedzibach okręgowych izb lekarsko-weterynaryjnych. Analogiczna sytuacja dotyczy współpracy z Krajową Radą Lekarsko-Weterynaryjną. Zasadnym jest umożliwienie szybszego i łatwiejszego wykonywania powierzonych zadań dzięki komunikacji za pomocą środków komunikowania się na odległość.
 - art. 17 ust. 1a - rozszerzeniu informacji zamieszczanych w rejestrach członków izb lekarsko - weterynaryjnych o numer telefonu lub adres poczty elektronicznej lekarza weterynarii, jeżeli lekarz weterynarii je posiada. Celem przedmiotowej zmiany jest ułatwienie kontaktu organów samorządu z lekarzami weterynarii – członkami danej okręgowej izby lekarsko-weterynaryjnej. Dane te nie są danymi wrażliwymi, ani danymi, których przedstawienie wymaga dodatkowego nakładu czasu, środków finansowych, czy powoduje przedłużenie procedury. Powyższe dane są adekwatne i odpowiednie dla zapewnienia sprawnej komunikacji pomiędzy izbą, a lekarzem weterynarii np. w sytuacji konieczności niezwłocznego powiadomienia przez izbę lekarsko-weterynaryjną lekarzy weterynarii pracujących na danym terenie o wystąpieniu określonych chorób zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania oraz związanych z tym nakazach, zakazach i innych ograniczeniach wprowadzonych w celu ich zwalczania. Nieznajomość sytuacji epidemiologicznej może być przyczyną rozprzestrzenienia się danej choroby zwierząt nie tylko na terytorium Polski, ale również na terytorium innego państwa. Mając powyższe na uwadze koniecznym jest, aby izba lekarsko-weterynaryjna mogła jak najszybciej i skutecznie skontaktować się z lekarzem weterynarii;
 - art. 18 ww. ustawy – uproszczeniu procedury skreślenia, w ściśle określonych w prawie sytuacjach, lekarza weterynarii z rejestru członków okręgowej izby lekarsko-weterynaryjnej. Obecnie skreślenie lekarza weterynarii z rejestru członków okręgowej izby lekarsko-weterynaryjnej następuje w drodze uchwały

okręgowej rady lekarsko-weterynaryjnej. Zgodnie z zaproponowaną zmianą w przypadku np. śmierci lekarza weterynarii skreślenie takie będzie następowało w drodze decyzji prezesa okręgowej rady lekarsko-weterynaryjnej;

- art. 26 (ust. 4 i 6) ww. ustawy – zaproponowane zmiany dotyczą:
 - a) zasad ustalania rejonów wyborczych. Obecnie w przypadku, o którym mowa w art. 26 ww. ustawy, rejon wyborczy ustala Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna. Zgodnie z przesłaną propozycją to okręgowa rada lekarsko-weterynaryjna będzie mogła utworzyć więcej niż jeden rejon wyborczy w powiatach, w których liczba lekarzy weterynarii-członków okręgowej izby lekarsko-weterynaryjnej przekracza 50. Obecnie to i tak w praktyce rady okręgowych izb lekarsko-weterynaryjnych opracowują propozycje podziału powiatu na rejony wyborcze, które następnie przedstawiają Krajowej Radzie Lekarsko-Weterynaryjnej do akceptacji. Obniżenie liczby lekarzy weterynarii-członków izby lekarsko weterynaryjnej ze 150 do 50, przy której możliwe jest wdrożenie powyższej procedury wyznaczania rejonów wyborczych ma na celu ułatwienie organizacji zebrań w dużych rejonach wyborczych,
 - b) zniesienia wymogu udziału w rejonowym zebraniu wyborczym co najmniej $\frac{1}{2}$ członków okręgowej izby lekarsko-weterynaryjnej. Zaproponowana zmiana umożliwi skuteczne przeprowadzenie wyborów, gdyż w praktyce uzyskanie odpowiedniej frekwencji lekarzy weterynarii jest często trudne;
- art. 3b ust. 4 - zwiększenie liczby lekarzy weterynarii wchodzących w skład Komisji do spraw Specjalizacji Lekarzy Weterynarii z 26 do 32 pozwoli na lepszą organizację Komisji i rozwojowi poziomu kształcenia specjalistycznego lekarzy weterynarii. Powyższa zmiana wynika z faktu, że krajowi kierownicy specjalizacji są wybierani wyłącznie z grona Komisji do spraw Specjalizacji Lekarzy Weterynarii. Funkcje krajowych kierowników powinny pełnić osoby będące niekwestionowanymi autorytetami naukowymi w danym obszarze weterynarii, pracujące w ośrodkach naukowych. Aktualnie liczba tego rodzaju osób będących członkami Komisji do spraw Specjalizacji Lekarzy Weterynarii jest zbyt niska, co powoduje, że niektórzy krajowi kierownicy specjalizacji pełnią te funkcje w odniesieniu do więcej niż jednej specjalizacji.

2. Ustawa o ochronie zwierząt (art. 108 projektu ustawy)

Zmiany wprowadzane do ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (dalej: „ustawa o ochronie zwierząt”) dotyczą przede wszystkim regulacji odnoszących się do schronisk dla zwierząt.

Zmiana art. 4 pkt 25 ma na celu dostosowanie definicji „schroniska dla zwierząt” do terminologii przyjętej w rozporządzeniu (UE) 2016/429, stąd odesłanie do zawartej w art. 4 pkt 27 tego rozporządzenia definicji „zakładu”.

Dodanie art. 11b ma na celu wprowadzenie do ustawy o ochronie zwierząt podstawy prawnej do określenia przez ministra właściwego do spraw rolnictwa wymagań dla schronisk dla zwierząt.

Zgodnie z dodawanym art. 11c, powiatowy lekarz weterynarii będzie przeprowadzał kontrolę schronisk dla zwierząt nie rzadziej niż raz w roku. Dodatkowo, przepis przewiduje rozwiązanie, zgodnie z którym do nowych schroniska dla zwierząt, tj. schronisk dla zwierząt rozpoczynających działalność po wejściu w życie tego przepisu, zwierzęta będą mogły być wprowadzane dopiero, gdy powiatowy lekarz weterynarii przeprowadzi kontrolę tego schroniska dla zwierząt i potwierdzi w protokole z tej kontroli, że to schronisko dla zwierząt spełnia wymagania określone w ustawie o ochronie zwierząt oraz w wydanym na jej podstawie rozporządzeniu. Powiatowy lekarz weterynarii będzie zobowiązany do przeprowadzenia kontroli poprzedzającej wprowadzenie pierwszego zwierzęcia do schroniska dla zwierząt w terminie do 7 dni od dnia otrzymania wniosku o taką kontrolę. Dokumentem potwierdzającym spełnienie wymagań będzie protokół z kontroli.

W dalszych przepisach art. 11c przewidziano środki jakie powiatowy lekarz weterynarii będzie mógł zastosować w przypadku naruszenia przez podmiot prowadzący schronisko dla zwierząt przepisów ustawy o ochronie zwierząt lub przepisów wydanych na podstawie art. 11b ust. 4 tej ustawy.

Pozostałe zmiany mają charakter porządkowy, polegający na skreśleniu lub zastąpieniu odesłań do nieobowiązujących już aktów prawnych (art. 12g ust. 1 i ust. 2, art. 12j pkt 6), lub aktów prawnych, które zgodnie z projektowaną ustawą utracą moc (art. 33b ust. 1 i 3, art. 34 ust. 4 pkt 1 lit. c), a także na dostosowaniu brzmienia przepisów ustawy o ochronie zwierząt do nomenklatury przyjętej w ustawie o zdrowiu zwierząt (art. 33 ust. 2, art. 33b ust. 2). Uchylenie ust. 1 w art. 12h wynika z utraty przez ten przepis znaczenia normatywnego po wejściu w życie rozporządzenia w sprawie kontroli urzędowych. Kontrola gospodarstw, niezależnie od

gatunków utrzymywanych w nim zwierząt, przeprowadzana jest w sposób określony w ww. rozporządzeniu.

Pozostałe zmiany mają charakter porządkowy, polegający na wykreśleniu lub zastąpieniu odesłań do nieobowiązujących już aktów prawnych (art. 12g ust. 1 i ust. 2, art. 12h ust. 1, ust. 2 pkt 1, art. 12j pkt 6), lub aktów prawnych, które zgodnie z projektowaną ustawą utracą moc (art. 33b ust. 1 i 3, art. 34 ust. 4 pkt 1 lit. c), a także na dostosowaniu brzmienia przepisów ustawy o ochronie zwierząt do nomenklatury przyjętej w ustawie o zdrowiu zwierząt (art. 33 ust. 2, art. 33b ust. 2).

3. Ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o zakładach leczniczych dla zwierząt (art. 112 projektu ustawy)

Wprowadzono przepis, na podstawie którego w przypadku, gdy powiatowy lekarz weterynarii stwierdzi, że prowadzenie działalności polegającej na świadczeniu usług weterynaryjnych w ramach zakładu leczniczego dla zwierząt stwarza zagrożenie epidemiologiczne, w drodze decyzji wstrzyma prowadzenie takiej działalności i nakaze niezwłoczne usunięcie uchybień.

Zaproponowane rozwiązanie funkcjonowało w dotychczas obowiązujących przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (art. 8 ust. 2). W obecnym projekcie jedynie doprecyzowano postępowanie, w przypadku gdy uchybienie będące podstawą wstrzymania działalności przez powiatowego lekarza weterynarii nie zostanie usunięte we wskazanym w decyzji terminie.

4. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (art. 113 projektu ustawy)

Zmiany wprowadzone w przepisach ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej mają na celu doprecyzowanie zakresu i terminów przekazywania informacji przez Głównego Lekarza Weterynarii ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa oraz wskazują Głównego Lekarza Weterynarii jako punkt kontaktowy sieci systemu ADIS.

Dotychczasowe przepisy Rozdziału 9a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, regulujące zasady wprowadzania do obrotu i używania wyrobów do diagnostyki in vitro stosowanych w medycynie weterynaryjnej zostały przeniesione i odpowiednio uzupełnione oraz zmienione, w tym w zakresie postępowania z rejestracją wyrobów do diagnostyki in vitro stosowanego w medycynie weterynaryjnej, które wyeliminuje wątpliwości podmiotów związane z zakresem i

sposobem rejestracji wyrobów do diagnostyki in vitro stosowanego w medycynie weterynaryjnej.

W ust. 3 zmieniono termin składania wniosków z 60 dni na 90 dni. Wydłużenie terminu składania wniosku wynika z tego, iż zakłady naukowe wydające opinie są obciążone również innymi terminowymi, planowymi i nie tylko, aktywnościami, które bardzo często kolidują z wpływającymi niespodziewanie wnioskami o wydanie opinii. Dodatkowo zdarzają się sytuacje, że w jednym czasie wpływa kilka wniosków do jednego Zakładu (Eksperta). Przeprowadzenie badań wyrobu wiąże się często z wykonaniem wielu powtórzeń i ocenie kilku parametrów walidacyjnych, które wymagają czasu, ponadto należy dokonać dokładnej analizy przesłanej dokumentacji, również po jej ewentualnym uzupełnieniu lub poprawieniu.

W ust. 4 dodano konieczność podawanie we wniosku danych: imię i nazwisko albo nazwę wnioskodawcy, jego miejsce zamieszkania i adres albo siedzibę i adres.

W ust. 11 dodano procedurę dla Głównego Lekarza Weterynarii po otrzymaniu informacji, że wyrób do diagnostyki in vitro stosowany w medycynie weterynaryjnej utracił swoje parametry w okresie ważności opinii. Główny Lekarz Weterynarii może zwrócić się do Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – Państwowego Instytutu Badawczego o wstępną ocenę tej dokumentacji w celu ustalenia, czy wyrób do diagnostyki in vitro stosowany w medycynie weterynaryjnej powinien zostać poddany ponownej opinii.

Ust. 12, w konsekwencji dodania ust.11, umożliwi Głównemu Lekarzowi Weterynarii po otrzymanej wstępnej ocenie, wezwanie podmiotu do uzyskania ponownej opinii, w terminie 120 dni od dnia tego wezwania.

Dodane ust od 11, 12 mają zapobiegać sytuacji w których produkt traci swoje właściwości. Po zgłoszeniu do Głównego Lekarza Weterynarii wraz z dowodami na utratę właściwości, wyrób zostaje poddany ponownej opinii.

Zmiany dotyczące art. 3 ust 2 pkt 6 oraz art.12 ust. 3 pkt 4 mają na celu ujednoczenia przepisów i wynikają ze zmian wprowadzonych w art. 16 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2023 r. poz. 872) w zakresie prowadzenia kontroli urzędowych, o których mowa w art. 19 ust. 1 rozporządzenia 2017/625.

W art. 113 pkt 20 projektowanej ustawy zmiana art. 25 ust. 7 doprecyzowuje wymagania postawione laboratoriom urzędowym wyznaczonym zgodnie z art. 37 rozporządzenia UE 2017/625. Doprecyzowanie określa termin udziału wyznaczonych laboratoriów urzędowych w badaniach biegłości lub międzylaboratoryjnych badaniach porównawczych – tj. nie rzadziej niż raz na 4 lata oraz dodaje obowiązek podawania się kontroli przez właściwe dla danego kierunku badań krajowe laboratorium referencyjne, w tym kontroli niezapowiedzianej, a także

wprowadza obowiązek w terminie 6 miesięcy od dnia uzyskania w badaniach biegłości lub międzylaboratoryjnych badaniach porównawczych wyniku niezgodnego z kryteriami określonymi przez krajowe laboratorium referencyjne lub laboratorium referencyjne Unii Europejskiej, które przeprowadziło te badania, lub wyniku wątpliwego ponownego udziału w badaniu, będącemu badaniem biegłości lub międzylaboratoryjnym badaniem porównawczym, przeprowadzanemu przez właściwe dla danego kierunku badań krajowe laboratorium referencyjne, a w przypadku gdy nie ma takiego krajowego laboratorium referencyjnego – przez krajowe laboratorium referencyjne znajdujące się na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego EFTA lub laboratorium referencyjne Unii Europejskiej.

Przepis art. 25 ust. 7 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej w obecnym brzmieniu nakłada jedynie na laboratoria urzędowe obowiązek regularnego udziału w badaniach biegłości lub międzylaboratoryjnych badaniach porównawczych.

Ponadto projektowana ustawa wprowadza zmianę w ustawie o Inspekcji Weterynaryjnej w art. 25 polegającą na dodaniu po ust. 7, ust. 7a . Zmiana umożliwia określenie zasad, na jakich Główny Lekarz Weterynarii cofa wyznaczenie dla laboratorium urzędowego, wyznaczonego w rozumieniu art. 37 rozporządzenia 2017/625. Wprowadzenie przedmiotowej zmiany konieczne jest z uwagi na zmianę brzmienia art. 7.

W art. 113 pkt 21 projektowanej ustawy zostanie poprawiony błąd w art. 25a ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej. Błąd ten dotyczy określenia okresu przeprowadzenia badań biegłości lub międzylaboratoryjnych badań porównawczych, których wyniki, w formie raportu z tych badań, dołącza się do wniosku o zatwierdzenie laboratorium ubiegającego się o status laboratorium zatwierdzonego do przeprowadzania badań laboratoryjnych. Wymieniony przepis zgodnie z jego literalnym brzmieniem dopuszcza dołączenie do wymienionego wniosku o zatwierdzenie laboratorium raportu z badań przeprowadzonych w roku poprzedzającym rok złożenia tego wniosku, natomiast wyłącza dołączenie do przedmiotowego wniosku raportu z badań przeprowadzonych w roku złożenia tego wniosku, a zatem raportu z badań późniejszych i w związku z tym bardziej aktualnych. W projektowanej ustawie zaproponowano zmianę, zgodnie z którą do ww. wniosku będzie można dołączyć zarówno raport z badań przeprowadzonych w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku, jak i w roku złożenia tego wniosku.

Projektowany przepis art. 4a (art. 113 pkt 5 projektu ustawy) przewiduje przekazywanie przez Krajową Administrację Skarbową Inspekcji Weterynaryjnej określonych danych o przesyłkach wprowadzanych na obszar celny Unii Europejskiej. Te informacje będą

wykorzystywane przez organy Inspekcji Weterynaryjnej do wykrywania przypadków obchodzenia przez podmioty prywatne przepisów prawa dotyczących kontroli urzędowych zwierząt i towarów wprowadzanych do Unii Europejskiej, w zakresie, w jakim te kontrole są przeprowadzane przez organy Inspekcji Weterynaryjnej.

Jak pokazała praktyka, podmioty prywatne były w stanie obejść wymienione przepisy i uniknąć kontroli zwierząt i towarów przeprowadzanych przez organy Inspekcji Weterynaryjnej, deklarując niezgodne z rzeczywistością miejsce docelowe lub sposób wykorzystania danej przesyłki zwierząt lub towarów, np. deklarując, że towar, który faktycznie stanowił żywność przeznaczoną do spożycia przez ludzi albo paszę dla zwierząt, ma zostać przeznaczony do innego wykorzystania gospodarczego.

W obecnym stanie prawnym Krajowa Administracja Skarbowa nie przekazuje Inspekcji Weterynaryjnej przedmiotowych danych z uwagi na to, że te dane są objęte tajemnicą celną. Projektowany przepis umożliwi przekazywanie tych danych Inspekcji Weterynaryjnej i ich wykorzystywanie przez tą Inspekcję.

Jednocześnie, w projektowanym przepisie przewidziano, że Inspekcja Weterynaryjna będzie chroniła poufność wymienionych informacji, na tych samych zasadach, które obowiązują Inspekcję Weterynaryjną w zakresie ochrony poufności informacji uzyskanych w trakcie wykonywania przez Inspekcję kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych w rozumieniu art. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz. Urz. UE L 95 z 07.04.2017, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 2017/625”.

Celem projektowanego przepisów w art. 13 ust. 1 pkt 8 i art. 14 ust. 1 pkt 6 jest umożliwienie organizowania przez Głównego Lekarza Weterynarii i wojewódzkich lekarzy

weterynarii szkoleń dla pracowników Inspekcji Weterynaryjnej niebędących lekarzami weterynarii.

Zmieniane przepisy obowiązują w obecnym brzmieniu od czasu wejścia w życie ustawy w 2004 r. W czasie obowiązywania ustawy zmieniła się struktura zatrudnienia w Inspekcji, co było związane z potrzebą zasilenia kadr Inspekcji Weterynaryjnej osobami posiadającymi wykształcenie profilowe związane z zadaniami Inspekcji inne niż wykształcenie wyższe weterynaryjne. Główny Lekarz Weterynarii i wojewódzcy lekarze weterynarii dzięki organizacji szkoleń dla pracowników niższych szczebli przyczyniają się do ujednoczenia sposobu wykonywania zadań. Szkolenia te powinny obejmować nie tylko urzędowych lekarzy weterynarii, ale również pracowników Inspekcji wykonujących zadania o charakterze merytorycznym niebędących lekarzami weterynarii.

Jednocześnie, w praktyce szkolenia organizowane przez Głównego Lekarza Weterynarii, w tym z uwagi na dostępność środków finansowych, obejmują wyłącznie pracowników Inspekcji Weterynaryjnej. W tych szkoleniach nie uczestniczą zatem inne osoby, w tym osoby wyznaczone do wykonywania określonych czynności, o których mowa w art. 16 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej. Projektowany przepis uwzględnia tę okoliczność. Powyższe ograniczenie nie dotyczy szkoleń organizowanych przez wojewódzkich lekarzy weterynarii. Przepis art. 25f ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej dotyczy laboratoriów wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 25e ust. 1 tej ustawy, prowadzonego przez Głównego Lekarza Weterynarii. Laboratoria te nie są laboratoriami urzędowymi w rozumieniu art. 37 rozporządzenia 2017/625. Są to laboratoria przeprowadzające badania laboratoryjne na rzecz podmiotów nadzorowanych przez Inspekcję Weterynaryjną, których wyniki są następnie wykorzystywane przez Inspekcję Weterynaryjną do celów kontroli urzędowych. Laboratoria te podlegają niższym wymaganiom od laboratoriów urzędowych.

Badania biegłości i międzylaboratoryjne badania porównawcze służą sprawdzeniu biegłości laboratoriów w zakresie wykonywania badań laboratoryjnych przeprowadzanych w określonym kierunku. Badania te są przeprowadzane w szczególności przez krajowe laboratoria referencyjne właściwe dla danego kierunku badań laboratoryjnych. Badania biegłości i międzylaboratoryjne badania porównawcze należy traktować jako równoważne. W szczególności wymienione badania są traktowane jako równorzędne zgodnie z art. 38 ust. 2 rozporządzenia 2017/625 oraz art. 25a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, które dotyczą laboratoriów urzędowych w rozumieniu art. 37 rozporządzenia 2017/625.

Przepis art. 25f ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej w obecnym brzmieniu dopuszcza weryfikację przez Głównego Lekarza Weterynarii biegłości laboratoriów wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 25e ust. 1 tej ustawy, na podstawie wyników wymienionych badań biegłości. Projektowana zmiana polega na dopuszczeniu dokonywania weryfikacji biegłości wymienionych laboratoriów na podstawie wyników międzylaboratoryjnych badań porównawczych. Zmiana ta ułatwi działalność wymienionych laboratoriów, umożliwiając tym laboratoriom wykazywanie swojej biegłości w przeprowadzaniu badań laboratoryjnych także w toku międzylaboratoryjnych badań porównawczych. Zmiana ta będzie miała istotne praktyczne znaczenie dla tych laboratoriów, gdyż uczestniczą one często w międzylaboratoryjnych badaniach porównawczych.

Zmiana zawarta w projektowanym art. 113 pkt 10 polega na uchyleniu obowiązującego art. 14c ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej i wynika z faktu, iż określona w tym przepisie właściwość powiatowego lekarza weterynarii do realizacji obowiązków wynikających z art. 93–95, art. 97–101, art. 173 oraz art. 181–185 rozporządzenia 2016/429 obecnie wynika z przepisów projektu ustawy o zdrowiu zwierząt.

Zmiana w art. 113 pkt 15 projektu wynika z konieczności przeniesienia przepisów obecnie znajdujących się w art. 23a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, stanowiących wykonanie art. 9 ust. 7 rozporządzenia 2017/625.

W związku ze zmianą nazwy „Międzynarodowego Urzędu do Spraw Epizootii” na „Światową Organizacją Zdrowia Zwierząt (WOAH)” również konieczne było dokonanie stosownych poprawek w ustawie.

Zmiany dotyczące art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (art. 113 pkt 26 projektu ustawy):

1) W pkt 1 wyraz „handel” został zastąpiony wyrazem „przemieszczanie”. Rozporządzenie (UE) 2016/429, w odróżnieniu od poprzednich regulacji unijnych, nie posługuje się określeniem „handel”, którym posługują się również uchylane przepisy ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (w tym art. 2 pkt 12 tej ustawy zawierający definicję legalną handlu). Rezygnacja z posługiwania się określeniem „handel” ma zapewnić większą spójność przepisów. Jednocześnie, nie przewiduje się zmiany zakresu zastosowania zmienianego przepisu, a w

związku z tym nie wpłynie to na zmianę liczby lub ogólnej wartości pobieranych opłat, o których mowa w zmienianym przepisie.

2) W pkt 6 lit. f została odpowiednio dostosowana w związku z wejściem w życie rozporządzenia (UE) 2016/429. W art. 4 pkt 28 wymienionego rozporządzenia wprowadzona została definicja legalna materiału biologicznego istotnie różniąca się od definicji sformułowanej w art. 2 pkt 10 w zw. z pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, uchylanym na mocy projektowanej ustawy. Celem wprowadzanej zmiany jest, uwzględnienie rozszerzonej definicji „materiału biologicznego” obejmującej m.in. jaja wylęgowe drobiu oraz jaja, nasienie i gamety zwierząt akwakultury. W związku z powyższym, aby uniknąć powtórzeń w zmienianym pkt 6 lit. f, należy wykreślić w tym przepisie jaja wylęgowe drobiu oraz jaja i gamety. Projektowana zmiana art. 31 ust. 1 pkt 6 lit f ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej nie wpłynie na zakres zastosowania tego przepisu, a w związku z tym na zmianę liczby lub ogólnej wartości pobieranych opłat, o których mowa w zmienianym przepisie.

3) W pkt 11 zostanie zaktualizowane odesłanie do przepisów upoważniających ministra właściwego do spraw rolnictwa do wprowadzenia, w drodze rozporządzenia, nakazu oczyszczania lub odkażania środków transportu używanych do przewozu zwierząt gospodarskich powracających na terytorium Unii Europejskiej z państw trzecich. Ta aktualizacja odesłania jest konieczna z uwagi na fakt, że na mocy projektowanej ustawy zostanie uchylony art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, a upoważnienie ustawowe do wprowadzenia wymienionego nakazu będzie zawarte w art. 29 projektowanej ustawy.

4) pkt 13 lit. a: określenie „substancje niedozwolone” zostanie zastąpione określeniem „substancje zakazane lub niedopuszczone”. Zmiana ta dostosowuje ten przepis w związku z proponowaną w art. 115 pkt 4 projektowanej ustawy nowelizacją art. 16 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. Nie przewiduje się, aby projektowana zmiana art. 31 ust. 1 pkt 13 lit a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej wpłynęła na zmianę ogólnej wartości pobieranych opłat, o których mowa w zmienianym przepisie.

Ponadto po art. 37a dodano art. 37b. Celem projektowanego przepisu jest określenie sankcji za naruszenie wymagań przy wykonywaniu czynności polegających na wykonywaniu badań i innych czynności z żywym czynnikiem chorobotwórczym, jego materiałem

genetycznym, antygenami lub szczepionkami wytwarzanymi z takich antygenów w celach badawczym, diagnostycznym lub wytwórczym.

5. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (art. 114 projektu ustawy)

Z uwagi na to, że dotychczas obowiązująca ustawa implementowała w znacznym zakresie postanowienia dyrektyw i decyzji uchylonych przez rozporządzenie 2016/429, konieczne stało się odpowiednie dostosowanie przepisów polskiego porządku prawnego do nowych rozwiązań unijnych.

Należy podkreślić, że pozostawienie w mocy części przepisów dotychczasowej ustawy, a co za tym idzie zmiana nazwy tej ustawy jest rozwiązaniem tymczasowym.

Zgodnie z art. 114 projektu ustawy, proponuje się utrzymanie w mocy jedynie niektórych regulacji dotychczasowej ustawy, tj. dotyczących niehandlowego przemieszczania zwierząt towarzyszących podróźnym, przemieszczania zwierząt cyrkowych oraz zasad stosowania substancji o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i beta-agonistycznym, z następujących powodów:

1. Przepisy dotyczące przemieszczania o charakterze niehandlowym zwierząt domowych towarzyszących podróźnym, tj. przepisy rozdziału 4a dotychczasowej ustawy, utrzymano w mocy z uwagi na to, że zgodnie z art. 270 ust. 2 rozporządzenia 2016/429 przepisy zawarte w części VI tego rozporządzenia będą stosowane dopiero od 21 kwietnia 2026 r. Dodatkowo nie zostały wydane akty wykonawcze uszczegóławiające przedmiotowe zagadnienia, co uniemożliwia podjęcie działań legislacyjnych i kompleksowe wykonanie przepisów w tym zakresie na obecnym etapie. W związku z tym zaistniała potrzeba utrzymania aktualnych przepisów regulujących tę tematykę w dotychczasowym brzmieniu.

2. W odniesieniu do przepisów regulujących zasady przemieszczania zwierząt cyrkowych, w związku z tym, że na podstawie przepisów rozporządzenia 2016/429 nadal nie wydano aktu uchylającego w całości rozporządzenie Komisji (WE) nr 1739/2005 z dnia 21 października 2005 r. ustanawiającego wymogi dotyczące zdrowia zwierząt w odniesieniu do przemieszczania zwierząt cyrkowych między Państwami Członkowskimi (Dz. Urz. UE L 279 z 22.10.2005, str. 47), konieczne jest utrzymanie w mocy części przepisów rozdziału 4b dotychczasowej ustawy regulujących m.in. kompetencje i zasady dotyczące wydawania niektórych dokumentów identyfikacyjnych niezbędnych do przemieszczania zwierząt cyrkowych.

3. W niezmiennym kształcie utrzymano także przepisy rozdziału 9 dotychczasowej ustawy, regulujące zasady stosowania substancji o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i beta-agonistycznym, transponujące przepisy dyrektywy Rady 96/22/WE z dnia 29 kwietnia 1996 r. dotyczącej zakazu stosowania w gospodarstwach hodowlanych niektórych związków o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i β -agonistycznym i uchylającej dyrektywy 81/602/EWG, 88/146/EWG oraz 88/299/EWG (Dz. Urz. WE L 125 z 23.05.1996, str. 3, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 19, str. 64, z późn. zm.). Materia regulowana w tym rozdziale zasadniczo nie przystaje do rozwiązań regulowanych w projektowanej ustawie sensu stricto, a także do innych ustaw z obszaru prawodawstwa weterynaryjne nowelizowanych projektowanym aktem prawnym. Stąd potrzeba pozostawienia tych przepisów w dotychczasowej ustawie w brzmieniu zasadniczo niezmiennym. Należy również zauważyć, że przepisy regulujące zasady stosowania substancji o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i beta-agonistycznym, których zakres nie stanowi integralnej części rozporządzenia 2016/429, są planowane do włączenia w przyszłym projekcie ustawy, która będzie służyła m.in. wykonaniu przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/6 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie weterynaryjnych produktów leczniczych i uchylającej dyrektywę 2001/82/WE (Dz. Urz. UE L 4 z 07.01.2019, str. 43, z późn. zm.). Ze względu na konieczność uchylecia większości przepisów dotychczasowej ustawy, tytuł tej ustawy został zmieniony tak, aby odpowiadał zakresowi regulacji w niej pozostawionych.

6. Ustawa o produktach pochodzenia zwierzęcego (art. 115 projektu ustawy)

Zmiany wprowadzone w przepisach ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego w art. 115 pkt 1, 2, 3, 5 i 10 mają na celu ujednoczenie przepisów krajowych z przepisami UE obowiązującymi w zakresie zdrowia zwierząt.

Należy zauważyć, że obecnie obowiązujące przepisy art. 9 i 10 wdrażały do polskiego porządku prawnego przepisy dyrektywy Rady 2002/99/WE z dnia 16 grudnia 2002 r. ustanawiającej przepisy sanitarne regulujące produkcję, przetwarzanie, dystrybucję oraz wprowadzanie produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 18 z 23.01.2003, str. 11 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 38, str. 124). Dyrektywa ta została uchylona z dniem 20.04.2021 r. na mocy przepisów rozporządzenia (UE) 2016/429, natomiast wymagania tam określone w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego zostały przeniesione do przepisów UE w zakresie zdrowia zwierząt, które obowiązują wprost. W związku z powyższym, zasadne jest uchylenie odpowiednich przepisów ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego, w tym delegacji dla ministra właściwego do spraw rolnictwa do wydania rozporządzenia krajowego oraz uchylenie

odesłań do nieobowiązujących już w tym zakresie przepisów UE. Skutkiem proponowanych zmian będzie uchylenie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2016 r. w sprawie produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego pochodzących z obszaru podlegającego ograniczeniom w zakresie zdrowia zwierząt (Dz.U. z 2016 r. poz. 1762), które wdraża do polskich przepisów ww. uchyloną dyrektywę Rady 2002/99/WE.

Natomiast zmiany w pkt 2 i 10 mają na celu dostosowanie treści ustawy do przepisów w zakresie zdrowia zwierząt, w szczególności dotyczą zmiany odesłań, zamiast przepisów „o ochronie zdrowa zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt” wprowadza się odesłanie do przepisów „o zdrowiu zwierząt” oraz „o wymaganiach weterynaryjnych przy przemieszczaniu w celach niehandlowych zwierząt domowych towarzyszących podróżnym i zwierząt cyrkowych oraz o stosowaniu substancji o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i beta-agonistycznym” w zakresie, w jakim dotyczą one zwierząt, od których lub z których pozyskuje się żywność.

Zmiany wprowadzone w art. 116 pkt 1, 4, 8 i 9 wynikają ze zmiany przepisów UE w zakresie kontroli urzędowej pozostałości zanieczyszczeń oraz substancji niedozwolonych, zabronionych i niepożądanych, o której mowa w art. 19 rozporządzenia 2017/625.

Należy zauważyć, że obecny art. 16 ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego wdrażał do przepisów prawa krajowego przepisy dyrektywy Rady 96/23/WE z dnia 29 kwietnia 1996 r. w sprawie środków monitorowania niektórych substancji i ich pozostałości u żywych zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego oraz uchylającej dyrektywy 85/358/EWG i 86/469/EWG oraz decyzje 89/187/EWG i 91/664/EWG (Dz. Urz. WE L 125 z 23.05.1996, str. 10, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 19, str. 71, z późn. zm.).

Przepisy ww. dyrektywy zostały już uchylone i zastąpione przepisami:

- rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/2090 z dnia 19 czerwca 2019 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 w odniesieniu do przypadków podejrzenia lub stwierdzenia niezgodności z przepisami Unii dotyczącymi stosowania lub pozostałości substancji farmakologicznie czynnych dopuszczonych w weterynaryjnych produktach leczniczych lub jako dodatki paszowe bądź z przepisami Unii dotyczącymi stosowania lub pozostałości zakazanych lub niedopuszczonych substancji farmakologicznie czynnych (Dz.U. L 317 z 9.12.2019, str. 28),
- rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1644 z dnia 7 lipca 2022 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 o szczególne wymogi dotyczące przeprowadzania kontroli urzędowych stosowania

- substancji farmakologicznie czynnych dopuszczonych jako weterynaryjne produkty lecznicze lub jako dodatki paszowe oraz zakazanych lub niedopuszczonych substancji farmakologicznie czynnych i ich pozostałości (Dz. Urz. UE L 248 z 26.9.2022, str. 3),
- rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2022/1646 z dnia 23 września 2022 r. w sprawie jednolitych praktycznych rozwiązań dotyczących przeprowadzania kontroli urzędowych w odniesieniu do stosowania substancji farmakologicznie czynnych dopuszczonych jako weterynaryjne produkty lecznicze lub jako dodatki paszowe oraz zakazanych lub niedopuszczonych substancji farmakologicznie czynnych i ich pozostałości, w sprawie treści wieloletnich krajowych planów kontroli oraz w sprawie szczególnych ustaleń dotyczących ich opracowywania (Dz. Urz. UE L 248 z 26.09.2022, str. 32),
 - rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/931 z dnia 23 marca 2022 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 poprzez ustanowienie przepisów w zakresie przeprowadzania kontroli urzędowych dotyczących zanieczyszczeń w żywności (Dz. Urz. UE L 162 z 17.06.2022, str. 7),
 - rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2022/932 z dnia 9 czerwca 2022 r. w sprawie jednolitych praktycznych rozwiązań dotyczących przeprowadzania kontroli urzędowych w odniesieniu do zanieczyszczeń w żywności, w sprawie szczególnych treści dodatkowych w wieloletnich krajowych planach kontroli oraz szczególnych dodatkowych rozwiązań dotyczących przygotowania tych planów (Dz. Urz. UE L 162 z 17.06.2022, str. 13),
 - rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/1355 z dnia 12 sierpnia 2021 r. w sprawie krajowych wieloletnich programów kontroli pozostałości pestycydów ustanawianych przez państwa członkowskie (Dz. Urz. UE L 291 z 13.08.2021, str. 120) oraz
 - rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2244 z dnia 7 października 2021 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 szczegółowymi przepisami dotyczącymi kontroli urzędowych w odniesieniu do procedur pobierania próbek pod kątem pozostałości pestycydów w żywności i paszy (Dz. Urz. UE L 453 z 17.12.2021, str. 1).

Zgodnie z nowymi przepisami UE wydanymi na mocy art. 19 rozporządzenia (UE) 2017/625 w sprawie kontroli urzędowych, kontrola urzędowa zanieczyszczeń oraz substancji zakazanych i niedopuszczonych będzie częścią wieloletniego krajowego planu urzędowych

kontroli żywności i pasz (MANCP). Oznacza to, że prowadzony dotąd przez organy Inspekcji Weterynaryjnej oraz Państwowy Instytut Weterynaryjny – PIB w Puławach „Krajowy program badań kontrolnych obecności substancji niedozwolonych oraz pozostałości chemicznych, biologicznych i produktów leczniczych u zwierząt i w żywności pochodzenia zwierzęcego” będzie realizowany w formie planów kontroli dla poszczególnych grup substancji, które staną się również częścią wieloletnich krajowych planów kontroli (WKPK).

Należy zauważyć, że kwestie opracowania i realizacji wieloletniego krajowego planu urzędowych kontroli żywności i pasz (WKPK) zostały uregulowane w art. 94 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2020 r. poz. 2021). Kompetencje w tym zakresie zostały przyznane Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu oraz Głównemu Lekarzowi Weterynarii, którzy są organami właściwymi do zadań związanych z opracowaniem i realizacją wieloletniego krajowego planu, przy czym Główny Lekarz Weterynarii jest odpowiedzialny również za koordynowanie opracowania planów urzędowych kontroli w części dotyczącej kompetencji Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

W związku z powyższym, organy Inspekcji Weterynaryjnej oraz Państwowy Instytut Weterynaryjny – PIB w Puławach dalej będą odpowiedzialne odpowiednio za opracowanie ww. planów kontroli i przeprowadzenie kontroli urzędowych ww. substancji, niemniej jednak nie będzie już to miało formy „Krajowego programu badań kontrolnych obecności substancji niedozwolonych oraz pozostałości chemicznych, biologicznych i produktów leczniczych u zwierząt i w żywności pochodzenia zwierzęcego”, a planów kontroli dla poszczególnych grup substancji zgodnie z przepisami UE.

W związku z powyższym proponuje się zmiany w art. 16 ww. ustawy, które mają na celu dostosowanie przepisów krajowych do obowiązujących w tym zakresie przepisów UE.

W art. 16 ust. 1 ustawy o ppz proponuje się zastąpienie wyrazu „niedozwolonych” wyrazami „zakazanych lub niedopuszczonych”, zgodnie z nazewnictwem stosowanym w przepisach UE, tj. w:

- dyrektywie 96/22/WE wdrożonej do polskich przepisów w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt,
- rozporządzeniu Komisji (UE) nr 37/2010 z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie substancji farmakologicznie czynnych i ich klasyfikacji w odniesieniu do

maksymalnych limitów pozostałości w środkach spożywczych pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 15 z 20.01.2010, str. 1, z późn. zm.), oraz

– rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2019/2090.

W art. 16 ust. 3 ustawy o ppz proponuje się nowe brzmienie tego przepisu zgodne z nazewnictwem stosowanym w przepisach UE w zakresie kontroli urzędowych oraz wskazuje się grupy substancji, których pozostałości będą przedmiotem kontroli. W odniesieniu do substancji zanieczyszczających, definicja ww. substancji została określona w przepisach ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, która to definicja odwołuje się bezpośrednio do art. 1 rozporządzenia Rady (EWG) nr 315/93 z dnia 8 lutego 1993 r. ustanawiającego procedury Wspólnoty w odniesieniu do substancji skażających w żywności (Dz. Urz. WE L 37 z 13.02.1993, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 204, z późn. zm.).

W art. 16 ust. 4 ustawy o ppz proponuje się zastąpienie wyrazu „niedozwolonych” wyrazami „o których mowa w ust. 3. Należy zauważyć, że będzie to kontynuacja obecnie przyjętych rozwiązań. Odszkodowanie nie będzie przysługiwało również w przypadku, gdy w produktach pochodzenia zwierzęcego będą stwierdzone pozostałości nie tylko substancji zakazanych czy niedozwolonych, ale również substancji zanieczyszczających, pestycydów i skażeń promieniotwórczych.

Należy zauważyć, że szczegółowe zasady kontroli urzędowych w związku z pozostałościami określonych substancji w żywności np. wykaz substancji podlegających kontroli, ilość i sposób pobieranych próbek, postępowanie w przypadku stwierdzenia niezgodności, wynikają już obecnie z ww. przepisów UE, tj. rozporządzenia (UE) 2017/625 i aktów delegowanych lub wykonawczych wydanych na jego podstawie. W związku z powyższych, zasadne jest uchylenie art. 16 ust. 5 ustawy o ppz będącego delegacją dla ministra właściwego do spraw rolnictwa do wydania rozporządzenia krajowego. Skutkiem proponowanych zmian będzie uchylenie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 czerwca 2017 r. w sprawie monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1246), które wdraża do polskich przepisów ww. uchyloną dyrektywę Rady 96/23/WE.

Ponadto w związku z wprowadzonymi zmianami w odniesieniu do art. 16 ustawy o ppz konieczne jest również wprowadzenie zmian w art. 26 ust. 1 pkt 24, w celu dostosowania stosowanego tam nazewnictwa.

Zmiany wprowadzone w art. 115 pkt 6 dotyczą kwestii informowania o wyładunku ze statku rybackiego produktów rybołówstwa lub pierwszej sprzedaży produktów rybołówstwa.

Po wprowadzeniu obowiązku dla podmiotów w zakresie informowania organów Inspekcji Weterynaryjnej o wyładunku ze statku rybackiego produktów rybołówstwa lub pierwszej sprzedaży produktów rybołówstwa, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zostało poinformowane o znacznych trudnościach w wypełnieniu ww. obowiązków, zarówno przez ww. podmioty, jak i organy Inspekcji Weterynaryjnej. Trudności dotyczyły przede wszystkim utrzymania wymaganego 24 godzinnego terminu przekazania informacji, wskazania szacowanej wagi wyładowywanych lub sprzedawanych produktów rybołówstwa oraz dużej ilości zgłoszeń wpływających do organów Inspekcji Weterynaryjnej. Mając na uwadze powyższe postulaty, proponuje się w art. 21d ustawy o ppz zrezygnować z obowiązku przekazywania na minimum 24 godziny informacji o zamiarze wykonania czynności pierwszej sprzedaży lub wyładunku oraz z podawania szacowanej wagi wyładowywanych lub sprzedawanych produktów rybołówstwa. W swoich postulatach podmioty zgłaszały możliwość zniesienia obowiązku 24 godzinnego powiadamiania głównie dla małych jednostek, niemniej jednak takie podejście wskazywałoby na niejednakowe traktowanie podmiotów nadzorowanych. W związku z powyższym w nowelizacji proponuje się, aby zgłoszenie następowało nie później niż w momencie wypłynięcia statku rybackiego na połów, czyli w momencie gdzie rzeczywiście ten połów nastąpi i dotyczy to wszystkich jednostek bez podziału na duże i małe. Proponuje się również, aby w zgłoszeniu nie było konieczności przekazywania informacji o szacowanej wadze wyładowywanych lub sprzedawanych produktów rybołówstwa, informacje te nie są niezbędne do przeprowadzenia urzędowej kontroli.

Dodatkowo proponuje się zawęzić ilość przekazywanych powiadomień, tzn. podmioty będą powiadamiały o wypłynięcie statku od momentu otrzymania od powiatowego lekarza weterynarii informacji, że planowana jest kontrola warunków podczas wyładunku lub podczas pierwszej sprzedaży, do momentu przeprowadzenia tej kontroli przez organy Inspekcji Weterynaryjnej.

Zgodnie z przepisami UE (rozporządzenie 2017/625) kontrole urzędowe przeprowadza się bez wcześniejszego uprzedzenia, z wyjątkiem sytuacji, w których uprzednie zawiadomienie jest konieczne, by kontrola urzędowa mogła się odbyć, i odpowiednio uzasadnione. W przedmiotowej sytuacji konieczna jest wzajemna komunikacja pomiędzy podmiotem a organem Inspekcji Weterynaryjnej, organ IW musi posiadać informację, że dana czynność będzie miała miejsce, aby móc przeprowadzić jej skuteczną kontrolę. Proponowane rozwiązanie zapewnia jednak pewien stopień niepewności co do terminu kontroli.

Zmiany wprowadzone w art. 115 pkt 7 mają na celu aktualizację brzmienia art. 22 ust 3 ustawy o ppz w związku ze zmianą przepisów, na które powołuje się ten artykuł. Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 22 ust. 3 tej ustawy, Główny Lekarz Weterynarii przekazuje Komisji Europejskiej informacje, zgodnie z art. 31 rozporządzenia Komisji (WE) nr 589/2008 z dnia 23 czerwca 2008 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w sprawie norm handlowych w odniesieniu do jaj (Dz. Urz. UE L 163 z 24.06.2008, str. 6, z późn. zm.). Przedmiotowy przepis art. 31 rozporządzenia Komisji (WE) nr 589/2008 nakłada na każde państwo członkowskie obowiązek powiadamiania Komisję, przed dniem 1 kwietnia każdego roku, drogą elektroniczną o liczbie miejsc produkcji z podziałem na metody chowu, w tym o maksymalnej pojemności zakładu pod względem liczby ptaków przebywających w nim jednocześnie. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2017/1185 z dnia 20 kwietnia 2017 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 i (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do przekazywanych Komisji powiadomień o informacjach i dokumentach oraz zmieniające i uchylające niektóre rozporządzenia Komisji (Dz. Urz. UE L 171 z 04.07.2017, str. 113, z późn. zm.) uchyliło art. 31 ww. rozporządzenia Komisji (WE) nr 589/2008 i obecnie wyżej opisany obowiązek dotyczący powiadamiania Komisji jest określony w załączniku III ust. 9 akapit 1, tiret pierwsze ww. rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2017/1185. W związku z powyższym należy odpowiednio zmienić brzmienie przepisu art. 22 ust. 3 ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego.

Zmiany wprowadzone w art. 115 pkt 8, oprócz zmiany terminologii w związku ze zmianami wprowadzonymi w art. 16, mają na celu również ujednoczenie wysokości kar za nieprzestrzeganie określonych wymagań związanych ze stosowaniem substancji zakazanych lub niedopuszczonych.

W art. 25 ustawy o ppz proponuje się podniesienie kar za nieprzestrzeganie określonych wymagań związanych ze stosowaniem substancji zakazanych lub niedopuszczonych, o których mowa w art. 16 ust. 1 oraz produktów leczniczych, proponuje się karę ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3, a nie jak dotąd do roku.

Udowodniono, że pozostałości niektórych substancji mających działanie tyreostatyczne, estrogenne, androgenne i gestagenne mogą kumulować się w mięsie i innych środkach spożywczych pochodzenia zwierzęcego i być niebezpieczne dla konsumentów oraz wpływać na obniżenie jakości tej żywności. Ww. substancje o działaniu hormonalnym regulują tak ważne czynności jak np. wzrost i dojrzewanie płciowe oraz mają wpływ na prawidłowy rozwój i równowagę ustroju. Dlatego nawet najmniejsze ich ilości np. spożywane wraz z

żywnością mogą oddziaływać bardzo silnie na organizm człowieka i zaburzać prawidłowość tych funkcji.

Ponadto, narastające zjawisko antybiotykooporności jest realnym zagrożeniem dla ludzi, zwierząt i środowiska. Właściwe stosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych zarówno w medycynie ludzkiej, jak i w medycynie weterynaryjnej, stanowi jeden z głównych obszarów polityki Unii Europejskiej mający znaczenie w odniesieniu do przeciwdziałania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe. Należy mieć świadomość, że każde zastosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych może skutkować rozwojem oporności na takie produkty. Ryzyko wzrasta, jeżeli takie środki przeciwdrobnoustrojowe stosowane są w niewłaściwy sposób, na przykład w sposób nieukierunkowany (leczenie masowe lub stosowanie w przypadku niepodatnych mikroorganizmów) w dawkach poniżej stężeń terapeutycznych lub przez nieodpowiedni okres.

Mogą zaistnieć przypadki, gdy antybiotyki, niezgodnie z obowiązującymi zasadami, będą stosowane w hodowli zwierząt w ramach profilaktyki chorób oraz w celu skompensowania złych warunków higienicznych, co może wywoływać pojawienie się u zwierząt bakterii opornych na środki drobnoustrojowe, które mogą być następnie przenoszone na ludzi.

Mając na uwadze powyższe, zasadne jest przeciwdziałanie wyżej wymienionym sytuacjom również poprzez możliwość zastosowania wyższej kary, np. w przypadku, gdy wymagania określone w ustawie dotyczące ww. substancji lub produktów leczniczych byłyby nagminnie nieprzestrzegane. Ponadto analogiczny wymiar kary został określony w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt w zakresie nieprzestrzegania wymagań dotyczących stosowania substancji o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i beta agonistycznym.

7. Ustawa z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (art. 122 projektu ustawy)

W związku z wprowadzeniem zmian w przepisach prawnych uregulowanych uprzednio w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt wynikających ze stosowania rozporządzenia (UE) 2016/429 konieczne było wprowadzenie zmian w przepisach art. 28 ust. 1, art. 29 ust. 2 oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 36), w których znajdowały się odniesienia do dotychczas obowiązujących

krajowych przepisów w zakresie ochrony zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Dlatego zaproponowano zastąpienie wyrazów „ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych” wyrazem „zdrowiu”, a także dostosowano nazewnictwo zakładów zajmujących się pozyskiwaniem, produkowaniem, przetwarzaniem i przechowywaniem materiału biologicznego do nazewnictwa zgodnym z projektem ustawy.

Ponadto w art. 120 pkt 6 projektu ustawy wskazano Instytut Zootechniki - Państwowy Instytut Badawczy w Krakowie jako podmiot odpowiedzialny za prowadzenie banku genów zwierząt gospodarskich, który zgodnie z art. 2 pkt 10 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2020/686 z dnia 17 grudnia 2019 r. uzupełniającego rozporządzenie (UE) 2016/429 w odniesieniu do zatwierdzania zakładów zajmujących się materiałem biologicznym oraz wymagań w zakresie identyfikowalności i zdrowia zwierząt dotyczących przemieszczania w obrębie terytorium Unii materiału biologicznego niektórych utrzymywanych zwierząt lądowych (Dz. Urz. UE L 174 z 03.06.2020, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 2020/686”, oznacza repozytorium materiału genetycznego zwierząt do celów ochrony *ex situ* i zrównoważonego wykorzystania zasobów genetycznych utrzymywanych zwierząt lądowych, przechowywane przez instytucję uznaną lub upoważnioną przez właściwy organ do wykonywania tych zadań. Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy w Krakowie, który zgodnie z art. 34 ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich jest podmiotem odpowiedzialnym za realizację i koordynację zadań w zakresie ochrony zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich oraz gromadzenie i przechowywanie materiału biologicznego podlegającego kriokonserwacji zgodnie z programami ochrony zasobów genetycznych dla poszczególnych ras i linii hodowlanych lub odmian w obrębie ras zwierząt gospodarskich, które zostały uznane za rasy zagrożone jest podmiotem najlepiej przygotowanym do prowadzenia banku genów dla zwierząt gospodarskich. Dlatego mając na względzie dotychczasowe dokonania IZ-PIB w zakresie ochrony *in situ* i *ex situ* zwierząt gospodarskich, jego zaplecze badawcze i naukowe, a także zgromadzone w Krajowym Banku Materiału Biologicznego nasienie i zarodki zagrożonych populacji zwierząt gospodarskich, w projekcie ustawy wskazano, że będzie on również upoważniony do prowadzenia banku genów w rozumieniu art. 2 pkt 10 rozporządzenia 2020/686 dla zwierząt gospodarskich.

8. Ustawa z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (art. 126 projektu ustawy)

W zakresie zmiany ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, zwanej dalej „ustawą o SIRZ”, projektowane przepisy mają na celu wprowadzenie do polskiego porządku prawnego dodatkowych rozwiązań systemowych służących stosowaniu rozporządzenia (UE) 2016/429 w aspekcie wykorzystania całości lub części systemu do celów, o których mowa w art. 108 ust. 4 lit a i b ww. rozporządzenia.

Zmiany wprowadzone do ustawy o SIRZ mają na celu wprowadzenie odstępstwa, zgodnie z art. 41 ust. 2 rozporządzenia 2021/963, umożliwiającego lekarzom weterynarii świadczącym usługi weterynaryjne w ramach prowadzenia zakładu leczniczego dla zwierząt wprowadzenie bezpośrednio do komputerowej bazy danych ARiMR informacji o środkach leczniczych, wdrożonych zgodnie z art. 39 ust. 2 oraz art. 40 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2021/963. Projektowane przepisy zakładają autoryzację wniosków lekarzy weterynarii o nadanie dostępu do aplikacji IRZplus przez Krajową Izbę Lekarsko-Weterynaryjną, z uwagi na fakt posiadania przez nią aktualnych informacji dotyczących m.in. posiadania prawa wykonywania zawodu przez lekarzy weterynarii.

Powyższa propozycja jest również realizacją ustaleń zespołu kontrolującego zawartych w Sprawozdaniu końcowym z audytu przeprowadzonego w Polsce w okresie od 12 listopada 2019 r. do 22 listopada 2019 r. w celu oceny wprowadzonego systemu kontroli regulującego produkcję koniny (DG(SANTE) 2019-6670), zgodnie z którymi stwierdzono brak wpisów w dokumentach identyfikacyjnych koniowatych przeznaczonych do uboju dotyczących leczenia zwierząt i brak kontroli urzędowych sprawdzających prawidłowość i terminowość wprowadzania wszelkich stosownych terapii do dokumentów identyfikacyjnych koni, aby w razie konieczności konie można było wykluczyć z łańcucha żywnościowego.

Dzięki wprowadzonym rozwiązaniom lekarze weterynarii świadczący usługi weterynaryjne w ramach prowadzenia zakładu leczniczego dla zwierząt, którzy sprawują opiekę nad końmi utrzymywanymi w siedzibach stad, uzyskają możliwość bezpośredniego wprowadzenia informacji o zastosowanych środkach leczniczych w przypadku leczenia konkretnego koniowatego oraz informacji o eliminacji tego zwierzęcia z łańcucha żywnościowego.

W zakresie zmiany ustawy o SIRZ, projektowane przepisy mają również na celu wprowadzenie alternatywnego systemu przemieszczania świń.

Zgodnie z przepisami ustawy o SIRZ posiadacz świń zgłasza do komputerowej bazy danych prowadzonej na jej podstawie przemieszczenie świń do swojej siedziby stada lub ze swojej siedziby stada w terminie 7 dni od dnia tego zdarzenia. Podobnie rzeźnia zgłasza

przybycie świń do rzeźni, a następnie ubój tych zwierząt, w terminie 7 dni od dnia każdego z tych zdarzeń.

W przypadku zagrożenia wystąpieniem lub wystąpienia choroby zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania i określenia obszaru zapowietrzonego, obszaru zagrożonego lub innego obszaru objętego ograniczeniami ustanowionego zgodnie z przepisami rozporządzenia 2016/429 oraz przepisami Unii Europejskiej wydanymi na jego podstawie informacje o zdarzeniach dotyczących świń, z wyłączeniem urodzenia, zgłasza się do komputerowej bazy danych prowadzonej na podstawie ustawy o SIRZ w terminie 2 dni od dnia wystąpienia danego zdarzenia.

Posiadacz świni może dokonywać zgłoszeń za pomocą systemu teleinformatycznego ARiMR w sposób określony w przepisach o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa albo, jeżeli nie jest podmiotem:

- 1) prowadzącym miejsce gromadzenia zwierząt,
 - 2) organizującym targi, wystawy, pokazy lub konkursy zwierząt,
 - 3) prowadzącym cyrk objazdowy,
 - 4) prowadzącym grupę tresowanych zwierząt,
 - 5) prowadzącym obrót zwierzętami, pośrednictwo w tym obrocie lub skup zwierząt,
 - 6) prowadzącym rzeźnię, zakład drobiu, zakład przetwórczy lub spalarnię
- do dnia 31 grudnia 2025 r. może dokonywać tych zgłoszeń w postaci papierowej na formularzu udostępnionym na stronie internetowej ARiMR.

Zgodnie z art. 143 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/429, w przypadku, gdy utrzymywanym zwierzętom lądowym wolno jest opuścić obszar objęty ograniczeniami określony w art. 55 ust. 1 lit. f ppkt (ii), art. 56 i art. 64 ust. 1 rozporządzenia 2016/429 i są one objęte środkami zwalczania chorób określonymi w art. 55 ust. 1, art. 65 ust. 1, art. 74 ust. 1, art. 79 lub art. 80 lub w przepisach przyjętych na podstawie art. 55 ust. 2, art. 67, art. 71 ust. 3 i art. 74 ust. 4, art. 83 ust. 3 lub art. 259 rozporządzenia 2016/429, a dane zwierzęta należą do gatunków objętych tymi środkami zwalczania chorób, podmioty przemieszczają takie utrzymywane zwierzęta lądowe w obrębie terytorium państwa członkowskiego lub z jednego państwa członkowskiego do drugiego wyłącznie wtedy, gdy zwierzętom, które mają być przemieszczone, towarzyszy świadectwo zdrowia zwierząt wydane przez właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia zgodnie z art. 149 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/429.

Właściwy organ może zdecydować, że nie jest konieczne wydawanie takiego świadectwa przy przemieszczaniu utrzymywanych zwierząt lądowych w obrębie terytorium danego państwa członkowskiego, jeżeli uzna, że istnieje alternatywny system zapewniający identyfikowalność przesyłek takich zwierząt oraz że te zwierzęta spełniają wymagania w zakresie zdrowia zwierząt dotyczące takiego przemieszczania.

Projekt ustawy ustanawia alternatywny system przemieszczania świń, który ma umożliwić przemieszczanie świń bez konieczności zaopatrywania ich w świadectwo zdrowia, jeżeli zgodę na takie przemieszczenie wyrazi powiatowy lekarz weterynarii. System ten będzie dotyczył wyłącznie świń przemieszczanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

System nie będzie obejmował miejsc wyznaczonych przez powiatowego lekarza weterynarii, o których mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia MRiRW z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (miejsca zgromadzenia świń przed wysyłką do rzeźni na obszarach objętych ograniczeniami (OOO) II). Wg stanu na lipiec 2024 r. takich miejsc jest ok. 32 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Niektóre działają systematycznie, niektóre sporadycznie, a w przypadku niektórych działalność była jednorazowa. Liczba ta jest zmienna, ze względu na zmiany zasięgu obszarów objętych ograniczeniami, np. w przypadku zmiany OOO II na OOO III podmiot nie może dłużej funkcjonować. W przypadku rozszerzania OOO II prawdopodobnie pojawią się nowe podmioty.

Zgodnie z projektowanymi przepisami posiadacz świni, który będzie chciał skorzystać z alternatywnego systemu przemieszczania świń, będzie zgłaszał się za pośrednictwem systemu teleinformatycznego ARiMR w sposób określony w przepisach o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa powiatowemu lekarzowi weterynarii lub lekarzowi weterynarii, o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, właściwym ze względu na miejsce położenia siedziby stada posiadacza świni zamiar przemieszczenia świni co najmniej na 4 dni przed planowanym przemieszczeniem.

Zgłoszenie zostanie przekazane przez system teleinformatyczny ARiMR do powiatowego lekarza weterynarii lub lekarza weterynarii wyznaczonego na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, zwanego dalej „wyznaczonym lekarzem”, właściwym terytorialnie dla siedziby stada posiadacza świni zgłaszającego zamiar przemieszczenia świni upoważnionym do przeprowadzenia badania zwierząt umieszczanych na rynku, przeznaczonych do wywozu oraz do wystawiania świadectw zdrowia lub przeprowadzenia badania klinicznego zwierząt umieszczanych na rynku krajowym.

W kolejnym etapie przetwarzania zgłoszenia zamiaru przemieszczenia świni, jeżeli będą spełnione wymagania określone w art. 143 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia 2016/429 oraz wymagania dla poszczególnych obszarów przewidziane w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2023/594 z dnia 16 marca 2023 r. ustanawiającym środki szczególne w zakresie zwalczania chorób w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń i uchylającym rozporządzenie wykonawcze (UE) 2021/605 (Dz. Urz. UE L 79 z 17.03.2023, str. 65), powiatowy lekarz weterynarii lub wyznaczony lekarz przekażą zgłaszającemu informację o możliwości dokonania przemieszczenia świni albo o braku takiej możliwości.

W przypadku, gdy siedziba stada, z której ma zostać przemieszczona świnią, siedziba stada przeznaczenia lub rzeźnia znajdują się na obszarze zapowietrzonym, obszarze zagrożonym lub innym obszarze objętym ograniczeniami, ustanowionymi zgodnie z przepisami rozporządzenia 2016/429, powiatowy lekarz weterynarii lub wyznaczony lekarz przeprowadzą badanie kliniczne świni zgłoszonej do przemieszczenia, jeżeli jest ono wymagane, lub urzędowy lekarz weterynarii zdecyduje o konieczności przeprowadzenia tego badania.

Po przekazaniu informacji o możliwości przemieszczenia świni przez powiatowego lekarza weterynarii lub wyznaczonego lekarza odnotowanej w systemie teleinformatycznym ARiMR w sposób określony w przepisach o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ta świnią powinna być w ciągu 48 godzin albo 2 dni przemieszczona do siedziby stada przeznaczenia lub do rzeźni, co musi zostać potwierdzone w komputerowej bazie danych prowadzonej przez ARiMR na podstawie ustawy o SIRZ przez posiadacza siedziby stada przeznaczenia lub przez podmiot prowadzący rzeźnię, nie później niż w terminie 2 dni od dnia przybycia tych zwierząt do siedziby stada przeznaczenia lub do rzeźni.

W przypadku braku możliwości przemieszczenia świń stwierdzonego przez powiatowego lub wyznaczonego lekarza na jakimkolwiek etapie przetwarzania informacji o zamiarze takiego przemieszczenia w systemie teleinformatycznym ARiMR w sposób określony w przepisach o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zgłoszenie zamiaru przemieszczenia zostanie uznane za nieskuteczne. W takim przypadku posiadacz świni może dokonać przemieszczenia świni zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy o SIRZ, zaopatrując ją w świadectwo zdrowia zgodnie z art. 143 ust. 2 rozporządzenia 2016/429.

Wymiana informacji w systemie teleinformatycznym ARiMR w sposób określony w przepisach o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zapewni organom Inspekcji Weterynaryjnej i wyznaczonym lekarzom dostęp do komputerowej bazy danych prowadzonej

przez ARiMR na podstawie ustawy o SIRZ oraz umożliwi edycję w tej bazie informacji o statusie epizootycznym oraz informacji o zgłoszonym zamiarze przemieszczenia świń.

W sytuacjach wyjątkowych, niewynikających z przyczyn leżących po stronie odpowiednio dokonującego zgłoszenia lub ARiMR, które uniemożliwią złożenie, przyjęcie, przetworzenie lub akceptację zgłoszenia zamiaru przemieszczenia świń, to zgłoszenie zostanie uznane za nieskuteczne. Sytuacją taką może być np. przerwa w dostarczaniu Internetu lub wystąpienie choroby zakaźnej na obszarze, na którym znajduje się siedziba stada posiadacza świni zgłaszającego zamiar przemieszczenia świni. W takim przypadku art. 45 ust. 1 pkt 2 ustawy o SIRZ nie będzie miał zastosowania.

Ponadto do projektowanej ustawy zaproponowano zmianę, zgodnie z którą doprecyzowano sposób postępowania w przypadku zmiany właściciela koniowatego wówczas, gdy unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny koniowatego został wydany przez związek hodowców koniowatych działający na terytorium innego niż Rzeczypospolita Polska państwa członkowskiego.

Zmiana właściciela w unikalnym dożywotnim dokumencie identyfikacyjnym koniowatego powinna być dokonywana przez związek hodowców, który wydał ten dokument. Zatem po zmianie właściciela koniowatego dokument ten powinien zostać przekazany związkowi hodowców koniowatych, który go wydał, a ten związek hodowców powinien dokonać w unikalnym dożywotnim dokumencie identyfikacyjnym zmiany wpisu dotyczącego właściciela koniowatego. Po zwrocie zaktualizowanego dokumentu nowy właściciel koniowatego będzie miał obowiązek samodzielnego zgłoszenia informacji o zmianie właściciela koniowatego do komputerowej bazy danych w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu zaktualizowanego unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego.

Ponadto zaproponowano zmianę, zgodnie z którą w przypadku przemieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej koniowatego, dla którego unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny został wydany przez związek hodowców koniowatych działający na terytorium innego niż Rzeczypospolita Polska państwa członkowskiego albo zaopatrzenia koniowatego urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny przez taki związek hodowców koniowatych, nie będzie wymagane potwierdzenie tożsamości tego zwierzęcia przez Polski Związek Hodowców Koni (PZHK) przed wprowadzeniem informacji o tym zwierzęciu do komputerowej bazy danych.

Zgodnie z zaproponowaną zmianą właściciel koniowatego albo posiadacz koniowatego będący podmiotem, o którym mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia 2021/963, będzie

odpowiedzialny za samodzielne wprowadzenie do komputerowej bazy danych informacji o dokonanym przemieszczeniu koniowatego z państwa członkowskiego do Polski albo o wydaniu koniowatemu unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego przez związek hodowców koniowatych działający na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego.

Dzięki tej zmianie pracownicy PZHK będą mogli skupić się na właściwej i terminowej obsłudze hodowców koni zrzeszonych w tym Związku i realizacji pozostałych czynności związanych z identyfikacją i rejestracją koni bezrasowych i koni ras, których księgi hodowlane prowadzi PZHK. Natomiast hodowcy koni ras zagranicznych nie będą musieli ponosić dodatkowych kosztów związanych z potwierdzeniem tożsamości zwierząt już zidentyfikowanych przez uprawnione do tego zagraniczne związki hodowców koni.

Jednocześnie zmiana ta przyczyni się do szybszej aktualizacji komputerowej bazy danych, poprzez uproszczenie procedur związanych z procesem dokonywania zmiany właściciela koniowatego, a także w przypadku przemieszczenia zwierzęcia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej koniowatego oraz urodzenia koniowatego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla którego unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny został wydany przez związek hodowców koniowatych działający na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego. Takie podejście wpłynie pozytywnie na jakość komputerowej bazy danych stanowiącej efektywne narzędzie zapobiegania chorobom zwierząt i ich zwalczania.

Konsekwencją tej zmiany jest wprowadzenie zmiany w art. 46 ustawy o SIRZ, w celu usunięcia możliwości pobierania wynagrodzenia przez PZHK za wykonanie czynności związanych ze sprawdzeniem tożsamości koniowatego urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przywiezionego z innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego, dla którego unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny został wydany przez związek hodowców koniowatych działający na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego – gdyż takie czynności nie będą już dokonywane przez PZHK

Zmiany wprowadzone w ustawie o SIRZ mają również charakter porządkowy, polegający na doprecyzowaniu przepisu, że tylko w przypadku koniowatego uznanego za „zwierzę hodowlane czystorasowe” w rozumieniu przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1012 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie zootechnicznych i genealogicznych warunków dotyczących hodowli zwierząt hodowlanych czystorasowych i mieszańców świń, handlu nimi i wprowadzania ich na terytorium Unii oraz handlu ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu i jego wprowadzania na terytorium

Unii oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 652/2014, dyrektywy Rady 89/608/EWG i 90/425/EWG i uchylającego niektóre akty w dziedzinie hodowli zwierząt („rozporządzenie w sprawie hodowli zwierząt”) (Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016, str. 66, z późn. zm.), przed wykonaniem czynności związanych z identyfikacją takiego koniowatego osoba wykonująca te czynności odbiera od właściciela koniowatego albo od posiadacza koniowatego będącego podmiotem, o którym mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia 2021/963, zaświadczenie o wykonaniu sztucznego unasienniania albo świadectwo pokrycia klaczy, która jest matką identyfikowanego koniowatego, lub zaświadczenie o przeniesieniu zarodka wydane na podstawie przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, lub wynik badania markerów genetycznych potwierdzających pochodzenie koniowatego, o ile dopuszcza to program hodowlany danej rasy, sprawdza poprawność tych dokumentów i dołącza je do dokumentacji dotyczącej unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego. Przepis ten powinien dotyczyć wyłącznie koniowatych hodowlanych czystorasowych, dla których wydawane są ww. dokumenty.

Projektowana ustawa wprowadza również sankcję karną za dokonanie przez posiadacza przemieszczenia świni mimo przekazania przez powiatowego lekarza lub wyznaczonego lekarza weterynarii informacji o braku takiej możliwości, która została odnotowana w systemie teleinformatycznym ARiMR w sposób określony w przepisach o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Ponadto sankcję karną za brak wykonania czynności przez posiadacza świń, o których mowa w art. 29a ust. 8 i 9, sankcję za brak dokonania przez osoby, które uzyskały prawo wykonywania zawodu lekarza weterynarii zgodnie z art. 2 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 154), wpisu o wyłączeniu koniowatego z łańcucha żywnościowego w unikalnym dożywotnim dokumencie identyfikacyjnym oraz sankcję dla posiadacza koniowatego, który nie okazuje, osobie wykonującej czynności kontrolne na miejscu, unikalnego dożywotniego dokumentu identyfikacyjnego.

Rozdział 10 Przepisy przejściowe i dostosowujące

Projekt zakłada, m. in.:

1) utrzymanie w mocy planów gotowości sporządzonych na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, nie dłużej jednak niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy;

2) w odniesieniu do programów zwalczania chorób zwierząt, aby zachowanie tych programów w mocy do dnia, w którym upływa okres, na jaki zostały wprowadzone;

3) w odniesieniu do spraw wszczętych na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, aby stosować przepisy niniejszej ustawy;

4) w odniesieniu do decyzji wydanych na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, że zachowają moc przez okres na jaki zostały wydane;

5) w odniesieniu do popełnionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy czynów określonych w art. 77, art. 78, art. 81 oraz art. 85 ust. 1 pkt 1, 2, 2b, 3 i 4a–6 i ust. 1a pkt 1 ustawy zmienianej w art. 114 stosowanie się przepisów dotychczasowych, a oraz wykonanie orzeczeń wydanych na podstawie tych przepisów.

Dodatkowo projekt zakłada, że:

1) podmioty, które nie były objęte obowiązkiem zgłoszenia działalności zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, mogą prowadzić tę działalność, jeżeli w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy dokonają powiadomienia i przekażą wymagane prawem informacje; e;

2) podmioty prowadzące działalność nadzorowaną, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. b, g, j, k, n oraz p ustawy zmienianej w art. 114, wpisane do rejestru określonego w art. 11 ust. 1 tej ustawy, stają się podmiotami lub zakładami zarejestrowanymi zgodnie z przepisami niniejszej ustawy, jeżeli w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przekażą brakujące informacje, których obowiązek przekazania wynika z przepisów określonych w art. 1 pkt 1 lit. a projektu ustawy;

3) podmioty, działalność nadzorowana oraz obiekty budowlane lub miejsca zatwierdzone przed dniem wejścia w życie ustawy, które nie wymagają zatwierdzenia zgodnie z przepisami rozporządzenia 2016/429 stają się podmiotami lub zakładami zarejestrowanymi zgodnie z przepisami rozporządzenia 2016/429, jeżeli w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przekażą brakujące informacje, których obowiązek przekazania wynika z przepisów określonych w art. 1 pkt 1 lit. a projektu ustawy ;

4) podmioty, działalność nadzorowana oraz obiekty budowlane lub miejsca określone w art. 6 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 114, zatwierdzone przed dniem wejścia w

życie niniejszej ustawy, które wymagają zatwierdzenia zgodnie z przepisami rozporządzenia 2016/429, stają się zakładami zatwierdzonymi.

Ponadto w związku ze zmianą art. 3b ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 1990 r. o zwodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych określono tryb i sposób powołania dodatkowych członków Komisji do spraw Specjalizacji Lekarzy Weterynarii oraz rozstrzygnięto do kiedy pełnią swoją funkcję nowi członkowie Komisji.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ponadto projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt przedmiotowej ustawy zawiera przepisy techniczne, w związku z tym będzie podlegał procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Projektowana ustawa nie będzie miała bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

Projekt ustawy został wpisany do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów (UC40).

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	2195224.14630570.9688180
Nazwa dokumentu	4. 2024 12 30 UZASADNIENIE UST o zdrowiu zwierząt ver. ostateczna na KSE_.pdf
Tytuł dokumentu	4. 2024 12 30 UZASADNIENIE UST o zdrowiu zwierząt ver. ostateczna na KSE_
Sygnatura dokumentu	DŻW.zz.0210.9.2022
Data dokumentu	2025-01-07
Skrót dokumentu	7DDA7A52468A2C0C9860D20895578FC02720BECD
Wersja dokumentu	1.2
Data podpisu	2025-01-07 15:49:27
Podpisane przez	Jacek Czerniak; MRiRW Sekretarz Stanu
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.124.96.96.

Data wydruku: 2025-01-08

Autor wydruku: Filipowicz Małgorzata (główny specjalista)